

**Міністерство економіки
та з питань
європейської інтеграції України**

Консенсус- прогноз

Випуск 9, I квартал 2005 року

*Проект “Цілі Розвитку Тисячоліття”
(MDGP) Програми Розвитку ООН*

*Інститут економічного прогнозування
Національної академії наук України*

*Міжнародний центр перспективних
досліджень*

Міжнародний валютний фонд

Світовий банк

*Інститут економічних досліджень та
політичних консультацій*

Компанія Gfk-USM

ТОВ „Альфа і К”

КОНСЕНСУС-ПРОГНОЗ – щоквартальне видання Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України (МЕЄІ), яке готується Управлінням макроекономічного аналізу та прогнозування за сприяння Проекту “Цілі Розвитку Тисячоліття” (MDGP) ПРООН. Він стане у нагоді урядовцям, працівникам міністерств та відомств, фахівцям місцевих органів виконавчої влади, науковцям, представникам громадських організацій, усім, кого цікавлять питання прогнозування соціально-економічного розвитку України.

CONSENSUS FORECAST – quarterly edition of the Ministry of Economy and European Integration of Ukraine (MEEI), prepared by the Department of Macroeconomic Analysis and Forecasting under support of the Project “Millennium Development Goals” (MDGP) UNDP. It will be useful to the government officials, experts of the ministries and other state institutions, local governments, representatives of academia, non-governmental organisations, and all interested in the issue of forecasting of social-economic development of Ukraine.

У підготовці випуску брали участь:

*співробітники МЄЄІ – Піщейко Вадим Олександрович, Горшкова Наталя Іванівна,
Касьян Оксана Валеріївна*

співробітники MDGP - Сітнікова Наталя, Етокова Олена, Ярмолюк Євген

The issue is prepared by:

MEEI experts – Vadym Pischevko, Nataliya Horshkova, Oksana Kasyan

MDGP experts -- Natalia Sitnikova, Olena Etokova, Eugen Yarmolyuk

Електронну версію Консенсус-прогнозу можна отримати на офіційній Веб-сторінці Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України у мережі Інтернет: www.me.kmu.gov.ua
Контактні телефони: (044) 253-43-54, 253-12-17
Електронна адреса: okasyan@me.gov.ua, forecast@me.gov.ua.

The electronic version of the Consensus Forecast may be obtained at the official web-site of the Ministry of Economy and European Integration of Ukraine in Internet: www.me.kmu.gov.ua
Contact numbers: (044) 253-43-54, 253-12-17
E-mail: okasyan@me.gov.ua, forecast@me.gov.ua.

При використанні матеріалів посилання на джерело обов'язкове.

© Міністерство економіки та з питань європейської інтеграції України

Щоквартальне видання "Консенсус-прогноз" підготовлено Міністерством економіки та з питань європейської інтеграції України за сприяння Програми Розвитку Організації Об'єднаних Націй (ПРООН) в рамках Проекту "Цілі Розвитку Тисячоліття" (MDGP) на основі матеріалів, наданих учасниками квартального семінару з макроекономічного прогнозування (25 березня 2005 року). Квартальні семінари з макроекономічного прогнозування мають на меті підвищення якості макроекономічних прогнозів та сприяння обміну інформацією між основними прогнозуючими організаціями, як урядовими, так і недержавними дослідницькими організаціями, міжнародними фінансовими установами.

Консенсус-прогноз – це "усереднене" значення найважливіших прогнозних показників економічного розвитку України.

„Консенсус-прогноз” на 2005-2006 роки розраховано на базі прогнозних показників, наданих експертами Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України, Інституту економічного прогнозування Національної академії наук України, Міжнародного центру перспективних досліджень, Інституту економічних досліджень та політичних консультацій, компанії Gfk-USM, ТОВ "Альфа і К", Міжнародного Валютного Фонду, Світового банку.

„Консенсус-прогноз” ґрунтується на консультаціях та дискусіях з експертами. Просимо звернути увагу на те, що всі прогнозні показники, надані учасниками семінару, не є офіційними прогнозами установ, а лише експертними оцінками фахівців.

Ми висловлюємо щире подяку всім спеціалістам, які брали участь у цій роботі.

The regular quarterly publication "Consensus Forecast" was prepared by the Ministry of Economy and European Integration of Ukraine under support of the United Nations Development Program (UNDP) within the Millennium Development Goals Project (MDGP) based on the materials presented at the quarterly seminar on macroeconomic forecasting (March 25, 2005). Such quarterly seminars are aimed to improve the quality of macroeconomic forecasts, as well as stimulate the information exchange among major forecasting organizations, both governmental and non-governmental ones, and international financial organisations.

Consensus Forecast is an "averaged" value of the most important economic development indicators of Ukraine being forecasted.

"Consensus Forecast" for 2005 and 2006 was calculated on the basis of forecasted indicators presented by the experts of the Ministry of Economy and European Integration of Ukraine, Economic Forecasting Institute of the National Academy of Sciences of Ukraine, International Centre for Policy Studies, Institute for Economic Research and Policy Consulting, Gfk-USM, "Alpha and Co" Ltd., International Monetary Fund, World Bank.

"Consensus Forecast" is based on the consultations and discussions with the experts. We would like to highlight that all indicators presented by participants of the seminar are only independent expert estimates and not official forecasts of the relevant institutions.

We express deep gratitude to all experts, who participated in this work.

Зміст

ЗАГАЛЬНА ОЦІНКА ЕКОНОМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ.....	5
ПРИПУЩЕННЯ ТА РИЗИКИ ПРОГНОЗУ НА 2005-2006 РОКИ.....	6
ПРОГНОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА 2005 РІК.....	16
ПРОГНОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА 2006 РІК.....	19
ПРОГНОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА 2007-2009 РОКИ.....	20
SHORT OVERVIEW OF CONSENSUS ASSUMPTIONS BY EXOGENOUS PARAMETERS.....	30
FORECAST OF MACROECONOMIC INDICATORS FOR 2005.....	31
FORECAST OF MACROECONOMIC INDICATORS FOR 2006.....	33

ЗАГАЛЬНА ОЦІНКА ЕКОНОМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ

Підсумки 2004 року підтверджують продовження позитивних тенденцій у зростанні економіки України: приріст реального ВВП за попередньою звітністю Держкомстату становив 12,1 відсотка, що є найвищим за всі попередні роки.

Надзвичайно сприятлива зовнішня кон'юнктура дозволила високими темпами наростити обсяги зовнішньої торгівлі: за 2004 рік експорт товарів та послуг збільшився на 39 відсотків, імпорт – на 26,7 відсотка (за методологією зовнішньоторговельного балансу). Позитивне сальдо становило 6976 млн. доларів (у 2003 році - 2837 млн. дол.). Зростання обсягів експорту зумовлено, в основному, збільшенням експорту продукції машинобудівної (у 1,6 рази) та металургійної промисловості (у 1,5 рази), що спричинено утриманням високих цін та попиту на світовому ринку. Зростання обсягів імпорту пов'язано, перш за все, з нарощуванням інвестиційного імпорту (приріст обсягів імпорту продукції машинобудування склав 36,4 відсотка у порівнянні з аналогічним періодом минулого року), а також із збільшенням імпорту сировини для нафтопереробної, хімічної і металургійної галузей промисловості.

У 2004 році суттєвий вплив на економічний розвиток здійснювала стимулююча фіскальна політика, спрямована на зменшення податкового тиску і створення рівних умов господарювання (з 1 січня 2004 року було встановлено єдину ставку прибуткового податку з доходів громадян на рівні 13 відсотків та зменшено з 30 до 25 відсотків ставку податку на прибуток підприємств), та активна соціальна політика, спрямована на підвищення доходів від трудової діяльності (відбулось підвищення заробітної плати працівникам окремих галузей бюджетної сфери, підвищено стипендії, здійснено перерахунок та збільшено пенсії). Як результат, за 2004 рік навіть в умовах прискорення інфляційних процесів (індекс споживчих цін грудень до грудня склав 112,3 відс.) зростання реальної заробітної плати становило 17 відсотків, реальних наявних доходів населення - 16,8 відсотка (за оперативною звітністю).

Позитивна динаміка як внутрішнього, так і зовнішнього попиту сприяла прискореному, порівняно з аналогічним періодом минулого року, зростанню ділової активності та, відповідно, – активізації інвестиційної діяльності. Обсяг отриманого прибутку за 11 місяців 2004 року перевищив на 65,1 відсотка його обсяг за січень-листопад 2003 року, причому прибутково працювало 66 відсотків від загальної кількості підприємств (проти 61 відсотка у 2003 році). За 9 місяців 2004 року приріст інвестицій в основний капітал порівняно з відповідним періодом минулого року становив 34,5 відсотка; чистий приріст прямих іноземних інвестицій за 9 місяців становив 1 млрд. дол. США.

Однак в цілому, якщо характеризувати структуру росту ВВП у 2004 році, то необхідно зазначити, що визначальний вплив, як і у попередні роки, мав саме зовнішній попит.

На початку 2005 року реальне зростання економіки суттєво уповільнилось і за оперативними даними Держкомстату становило 6,5 відсотка, промислового виробництва – 8,4 відсотка (січень-лютий 2005 р. до січня-лютого 2004 р.). *Основними причинами такої динаміки було: по-перше, зниження виробничої активності під час політичної нестабільності наприкінці 2004 року, яка спричинило затримку із підписанням ряду контрактів на продовження або завершення робіт на початку 2005 року; по-друге, зниження та затримка на початку року із фінансуванням ряду інвестиційних проектів, передбачених у бюджеті на 2005 рік; по-третє, висока порівняльна база попереднього року.*

За оперативними даними Держмитслужби у січні 2005 року експорт товарів зріс на 26,6 відсотка і становив 2,4 млрд.дол.США, імпорт товарів зріс на 16 відсотків і становив 1,8 млрд.дол.США, що свідчить про збереження позитивних тенденцій у розвитку зовнішньоекономічних операцій.

Прискореними темпами зростали реальні наявні доходи населення (за січень на 26,6 відсотка), а відповідно і платоспроможний попит населення. За таких умов відносно високою на початку року залишалась цінова динаміка – за січень-лютий споживчі ціни зросли на 2,7 відсотка.

Тобто на початку 2005 року факторами росту, в основному, були споживчий попит населення та зовнішній попит.

ПРИПУЩЕННЯ ТА РИЗИКИ ПРОГНОЗУ НА 2005-2006 РОКИ

Зовнішні припущення	
Організація 1	<p>2005-2006 роки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Україна вступить до СОТ не раніше 2006 року, тому сприятлива зовнішня кон'юнктура на український експорт буде сприяти збільшенню торгового балансу в 2005 році та незначному зменшенню у 2006 році. 2. Зміна політичної еліти призведе до зростання прямих іноземних інвестицій в економіку України. 3. Отримання Україною статусу країни з ринковою економікою.
Організація 3	<p>2005 рік</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Покращення сприйняття України у світі сприятиме вирішенню таких питань торговельної політики як, наприклад, отримання статусу ринкової економіки (ЕС та США). Однак ефект від вирішення цих питань економіка відчує у наступні роки. 2. Україна стане членом СОТ на початку 2006 року, тому зміна торговельного режиму, спричинена вступом до СОТ, не вплине на динаміку торгівлі у 2005 році. 3. Заплановане зниження митних тарифів у 2005 році, хоча й сприятиме імпорту, матиме незначний вплив через існування нетарифних обмежень торгівлі. 4. Світова кон'юнктура на ринку металу залишиться відносно сприятливою, що зумовлюватиме продовження зростання експорту у доларовому виразі. 5. Ціни на нафту на світових ринках залишаться високими. <p>2006 рік</p> <p>Вступ до СОТ призведе до зростання імпорту та експорту, при цьому в перший рік членства домінуватиме зростання імпорту.</p>
Організація 4	<p>2005 рік</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Отримання Україною статусу країни з ринковою економікою. 2. Вступ України до СОТ. З цією метою будуть продовжені двосторонні переговори з країнами – членами СОТ та завершені шляхом підписання відповідних протоколів стосовно доступу товарів та послуг цих країн до ринків України. 3. Уповільнення темпів зростання світової економіки до 4,3 відсотка¹ (в тому числі США – 3,5 відсотка, Євро зони – 2,2 відсотка, Росії – 6,3 відсотка²). 4. Деяке підвищення рівня середніх експортних цін на продукцію металургійної та хімічної промисловості. 5. Створення зони вільної торгівлі з країнами, які формують ЄЕП, що поліпшить умови збуту української продукції, і, насамперед, товарів переробної промисловості, внаслідок ліквідації існуючих тарифних і нетарифних обмежень у торгівлі. <p>2006 рік</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зменшення негативних наслідків за результатами антидемпінгових розслідувань щодо українських товарів на зовнішніх ринках після визнання у 2005 році ринкового статусу економіки України з боку провідних країн світу та вступу до СОТ.

¹ За даними МВФ (Outlook, September).

² За оцінками Міністерства економічного розвитку та торгівлі Російської Федерації.

	<p>2. Ухвалення та реалізація економічних і торговельних норм та правил з країнами – членами ЄС, спрямованих на посилення торгівлі, інвестування та зростання після вступу України до СОТ.</p> <p>3. Темпи розвитку світової економіки складуть 4,3 відсотка, в т.ч. США – 2,8 відсотка, Євро зона - 2 відсотка, Росія – 6,1 відсотка.</p> <p>4. Деяке зниження середньорічних світових цін на продукцію металургійної та хімічної промисловостей.</p>
Організація 5	<p>2005-2006 роки</p> <p>У 2005–2006 роках відбудеться невелике вповільнення темпів зростання ВВП торговельних партнерів України, що позначиться на вповільненні темпів зростання українського експорту.</p>
Організація 6	<p>2005-2006 роки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Очікується уповільнення зростання світової економіки. В 2005-2006 рр. світовий ВВП збільшиться на 4,1% та 4,0%, відповідно. 2. За прогнозами ООН темп росту світового експорту в 2005 році становитиме 8,5%, імпорту 7,8%.
Організація 7	<p>2005-2006 роки</p> <p>Зовнішня кон'юнктура залишиться сприятливою – ціни на основні експортні товари України істотно не зміняться.</p>
Внутрішні припущення: реальний сектор	
Організація 1	<p>2005-2006 роки</p> <p>Реальний сектор</p> <p>При розробленні прогнозу за базу 2004 року були прийняті не опубліковані дані Держкомстату, а розрахункові дані моделі “Альфа”, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> • номінальний ВВП – 348,7; • реальний ВВП – 112,2 %; • дефлятор ВВП – 116,2 %. <p>Темпи росту сільського господарства будуть позитивними. Переважне вплив на ріст ВВП будуть робити інвестиції в основний капітал, зроблені в попередньому році, а також значний темп росту внутрішнього попиту у 2005-2006 рр., більший ніж у 2004 році в кілька разів.</p>

Організація 3	<p>2005 рік</p> <p>Цінова політика</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відбудеться незначне збільшення тарифів на комунальні послуги. 2. Посилення інфляційних очікувань. 3. Лібералізація цін на ринках основних продуктів харчування. <p>Реальний сектор</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хоча зміна влади створила позитивні очікування інвесторів щодо покращення регуляторного середовища та, відповідно, інвестиційного клімату в країні, намір переглянути результати приватизації створює невизначеність, яка частково нівелює цей позитивний вплив. 2. Збільшення соціальних виплат та зростання заробітної плати підвищують купівельну спроможність населення в короткостроковій перспективі. <p>2006 рік</p> <p>Цінова політика</p> <p>Динаміка цін буде визначатися тими самими факторами, що й в 2005 році.</p> <p>Реальний сектор</p> <p>Парламентські вибори та впровадження конституційної реформи, що означатиме формування уряду Верховною Радою, негативно впливатимуть на інвестиційну активність в країні.</p>
Організація 4	<p>2005 рік</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підвищення мінімальної заробітної плати з 1 січня – до 262 грн., з 1 квітня – до 282 грн., з 1 липня – до 300 грн.. 2. Виплата мінімальної трудової пенсії за віком та наявністю необхідного стажу роботи на рівні прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність: I квартал – 300 грн., II квартал – 313 грн., III квартал – 319 грн., IV квартал – 332 грн. 3. Підвищення з 1 березня 2005 року трудових пенсій у розмірі 20 відсотків від темпів зростання середньої заробітної плати у 2004 році. <p>2006 рік</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Запровадження з 1 січня Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів і організацій окремих галузей бюджетної сфери. 2. Підвищення розміру мінімальної заробітної плати з 1 липня – до 400 грн., з 1 грудня – до рівня прожиткового мінімуму працездатної особи, встановленої на цей рік на рівні 497 грн. 3. Забезпечення подальшого розвитку системи соціального та пенсійного страхування, створення відповідної нормативно-правової бази. Створення економічних передумов та інформаційно-технічної бази для запровадження з 2007 року обов'язкової накопичувальної системи пенсійного страхування.

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Організація 5</p>	<p>2005-2006 роки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. У 2005 році темпи зростання ВВП України вповільняться. Темпи зростання інвестицій зменшаться через невизначеність у державній політиці. Реальний темп зростання споживання у 2005 році також уповільниться порівняно до аналогічного показнику 2004 року, оскільки зменшаться темпи зростання заробітної платні у приватному секторі через загальне вповільнення ділової активності. 2. У 2006 році ми передбачаємо суттєве зростання інвестицій як за рахунок зовнішніх, так і за рахунок внутрішніх інвесторів. Притік інвестицій буде відкладеною реакцією на зміну влади в Україні. Цьому притоку також сприятиме встановлення політичної стабільності після парламентських виборів у березні 2006 року. Темпи споживання домашніх господарств також прискоряться у відповідь на поживлення ділової активності. 3. Ціною швидкого економічного зростання в Україні буде висока інфляція. Чинниками інфляції будуть зростання доходів населення внаслідок соціальних виплат та зростання цін на вхідні матеріали і сировину для підприємств.
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Організація 6</p>	<p>2005-2006 роки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уповільнення, але в цілому збереження високих темпів економічного зростання в 2005 – 2006 рр. через посилення інвестиційної складової внаслідок створення більш сприятливого інвестиційного та ділового клімату; забезпечення зростання капітальних ресурсів за рахунок використання методів запозиченого внутрішнього та зовнішнього фінансування; посилення інвестиційної спрямованості приватизації та формування умов для збільшення іноземних інвестицій. 2. Створення умов для скорочення відтоку капіталу за кордон та залучення внутрішніх валютних активів резидентів на інвестиційні потреби. 3. Зростання бюджетного фінансування структурних зрушень в економіці шляхом використання бюджету розвитку із запровадженням контролю за використанням бюджетних коштів. 4. Забезпечення державної підтримки розвитку інноваційного потенціалу шляхом формування попиту на інновації через стимулювання процесів технічної реконструкції виробництва. 5. Розвиток галузей неринкових і ринкових послуг у 2005-2006 рр. враховує: темпи росту доходів Зведеного бюджету внаслідок процесів “детінізації” економіки; різні варіанти дефіциту Зведеного бюджету; зростання внутрішнього попиту на інноваційні та інформаційні послуги з огляду на перспективи приєднання до СОТ та зближення з ЄС; нарощування конкуренції на внутрішньому ринку транспортних, фінансових та торгових послуг внаслідок вступу до СОТ, подальше посилення тиску ТНК на мережу збуту. 6. Очікується поступове скорочення чисельності населення за рахунок природного руху, що відповідно буде впливати на обсяг пропозиції праці на ринку праці України. 7. Враховуючи прийняті Урядом механізми, незважаючи на зменшення чисельності населення, нами очікується позитивний вплив на чисельність зайнятих створення додаткових робочих місць, особливо для молоді. Однак слід враховувати: <ul style="list-style-type: none"> • Створення нових робочих місць за рахунок запровадження системи державного замовлення і громадських робіт є тимчасовим і такі робочі місця не можна розглядати як економічні робочі місця, тобто такі, які забезпечуватимуть прийнятний рівень існування людини. Громадські роботи це тимчасовий захід, який може лише тимчасово знизити тиск на ринок праці, не вирішити у цілому проблему у сфері зайнятості. • Орієнтація на створення робочих місць має бути у високотехнологічних видах економічної діяльності, у конкурентоспроможних виробництвах. • Слід постійно відслідковувати та аналізувати процеси перетоку робочої сили із сфери оплачуваної зайнятості та самозайнятості. Світовий досвід свідчить, що самозайнятість є привабливою лише під час економічної кризи, тому знову ж таки створення робочих місць у цій сфері є лише тимчасові заходи.

Внутрішні припущення: монетарна політика	
Організація 1	<p>2005-2006 роки</p> <p>Під тиском надлишку пропозиції валюти над її попитом НБУ буде зміцнювати обмінний курс і нарощувати валютні резерви. Коефіцієнт монетизації економіки буде рости і складе не менш 0,45 у 2006 році.</p>
Організація 3	<p>2005 рік</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Значних змін у курсовій політиці не відбудеться, хоча номінальний обмінний курс гривні до долара США дещо знизиться. 2. Не відбудеться значного зниження процентних ставок. <p>2006 рік</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Грошово-кредитна політика залишиться м'якою. 2. Процентні ставки залишаться практично незмінними порівняно з 2005 роком.
Організація 4	<p>2005 рік</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дотримання жорсткої монетарної політики та дієвого контролю за взаємозв'язком динаміки монетарних агрегатів та інфляції. 2. Підтримання шляхом застосування дієвих інструментів грошово-кредитної політики стабільності реального ефективного обмінного курсу. <p>2006 рік</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проведення грошово-кредитної політики, спрямованої на підтримання цінової стабільності. 2. Збереження міжнародних резервів на рівні 3,9 місяця імпорту з метою надійного забезпечення зовнішніх платежів держави та згладжування значних коливань обмінного курсу гривні. 3. Збереження стабілізаційної спрямованості валютно-курсної політики.
Організація 5	<p>2005-2006 роки</p> <p>НБУ проводитиме жорстку монетарну політику, щоб стримувати зростання цін в Україні. У свою чергу, жорстка монетарна політика приведе до уповільнення темпів зростання ВВП у 2005 році.</p>
Організація 6	<p>2005-2006 роки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зростання грошової маси 2005 р. буде більшим (до 40%), ніж у попередньому 2004р., хоча й НБУ буде намагатись проводити політику обмеження грошової пропозиції (через активну стерилізаційну політику та помірну ревальвацію гривні) з метою стримування інфляційного процесу. У 2006 р. темпи зростання МЗ будуть меншими, але вони будуть випереджати темпи зростання ВВП, що у цілому підвищуватиме рівень монетизації економіки. 2. Процентні ставки за кредитами у 2005 р. залишатимуться високими, але почнуть зменшуватись у 2006-2007 рр. по мірі приборкання інфляції. Ставки за депозитами (особливо строковими) у 2005 р. зростуть через підвищення інфляції та зростання облікової ставки НБУ. 3. НБУ буде продовжувати накопичувати золотовалютні резерви за високого сальдо рахунку поточних операцій ПБ і припливу прямих іноземних інвестицій.

Організація 7	<p>2005-2006 роки</p> <p>Монетарна політика залишиться незмінною, принаймні в першій половині 2005 року. Тобто основні зусилля Національного Банку будуть спрямовані на утримання обмінного курсу на рівні 5.3 грн/дол.</p>
Внутрішні припущення: фіскальна політика	
Організація 1	<p>2005-2006 роки</p> <p>Ріст ВВП буде не менше 10%, якщо буде використовуватися інструмент бюджетного дефіциту на рівні 2-3 % від ВВП.</p>
Організація 3	<p>2005 рік</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уряд спробує виконати всі соціальні зобов'язання, частково за рахунок інших видатків бюджету. 2. Бюджет буде виконано з дефіцитом на рівні 3-4% від ВВП. Покриття додаткових соціальних видатків відбудеться за рахунок відносно стабільних джерел доходів бюджету, зокрема, розширення неподаткових доходів бюджету, запровадження 20% ставки ПДВ на імпорт нафти. <p>2006 рік</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Подальше підвищення мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму, а відповідно і соціальних зобов'язань бюджету. 2. Ставка ПДВ залишиться на рівні 20%.
Організація 4	<p>2005 рік</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Продовження проведення стимулюючої фіскальної політики за рахунок збільшення видатків та проведення залучень, як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках. 2. Дефіцит бюджету утримуватиметься на рівні 2-3 відсотка від ВВП. 3. Подальше проведення податкової реформи, яке ґрунтуватиметься на розширенні бази оподаткування шляхом впорядкування діючих податкових пільг (перегляд та скорочення кількості вільних економічних зон та обсягу наданих пільг, кількості та обсягу галузевих пільг в цілому на суму до 3 млрд.грн.) та підвищення платіжної дисципліни платників податків (удосконалення процедури адміністрування податків, запобігання ухиленням від сплати податків, повернення платниками частки податкових боргів в обсязі до 4 млрд.грн. <p>2006 рік</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Продовження реформування податкової системи: <ul style="list-style-type: none"> • подальше поетапне скасування податкових пільг, що надаються за галузевою та професійною ознакою, вирівнювання податкового навантаження за видами економічної діяльності; • остаточне погашення податкової заборгованості основних боржників. 2. Зміни у податковому законодавстві (зменшення окремих ставок податків з одночасним розширенням бази оподаткування) не призведуть до зменшення частки перерозподілу доходів через бюджет порівняно з 2005 роком. 3. Утримання дефіциту бюджету на рівні 2 відсотків ВВП.

Організація 5	<p>2005-2006 роки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ми припускаємо, що уряд поступово підвищуватиме соціальні виплати і мінімальну заробітну платню, щоб виконати передвиборчі обіцянки у 2005–2006 роках. 2. Водночас окремі органи місцеві влади підуть на підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги.
Організація 6	<p>2005-2006 роки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Приведення законодавства України відповідно до системи угод в рамках СОТ, зокрема вимог щодо внутрішнього ринку. Вступ до СОТ наприкінці 2005 рр. 2. Поступове наближення українського законодавства до законодавства ЄС, узгодження зобов'язань України в таких сферах, як конкурентна політика, державні податки, митні процедури та технічні стандарти. 3. Прогноз податку з доходів фізичних осіб на 2005 рік ґрунтується на припущенні щодо збільшення частки заробітної плати в структурі ВВП. 4. Прогноз податку на додану вартість ґрунтується на припущенні щодо вирішення проблеми з відшкодуванням ПДВ. <p>Політика доходів населення</p> <p>2005 рік</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. У другому півріччі 2005 р. мінімальна заробітна плата буде підвищена до рівня 282 грн. 2. Буде проводитися політика наближення середньомісячної заробітної плати до вартості робочої сили, в тому числі за рахунок зростання мінімальної заробітної плати і поступового наближення середньомісячної заробітної плати працівників бюджетної сфери, в першу чергу працівників освіти, охорони здоров'я, культури і спорту, до рівня середньої заробітної плати по народному господарству. Зростання номінальної середньої заробітної плати відбуватиметься з темпами, вищими за темпи зростання номінального ВВП. 3. Реальні наявні доходи населення зростатимуть темпами не меншими ніж темпи реальної середньомісячної заробітної плати зайнятих внаслідок прискореного зростання реальних соціальних трансфертів та інших джерел доходів домогосподарств. 4. Соціальна спрямованість бюджету позначиться на підвищенні реального рівня споживчих витрат домогосподарств, а за умов державної підтримки внутрішніх виробників сприятиме зростанню виробництва вітчизняних товарів народного споживання. <p>2006 рік</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. На зростання платоспроможного попиту населення у 2006 році суттєво впливатимуть політичні фактори. Основним завданням програм передвиборчої кампанії 2006 року стане вирішення соціальних проблем. Як діючий Уряд, так і опозиція декларуватимуть дотримання курсу на підвищення добробуту населення. 2. Фактором, що впливатиме на підвищення середньомісячної заробітної плати зайнятих залишиться поступове наближення мінімальної заробітної плати до прожиткового мінімуму. Мінімальна заробітна плата буде встановлена спочатку на рівні 305 грн., а пізніше – зросте до 350 грн.

Організація 7	<p>2005-2006 роки</p> <p>Уряд виконає всі зобов'язання своїх попередників щодо підвищення пенсій та зарплат. Ставки на основні види податків залишаться незмінними.</p>
Ризики прогнозу	
Організація 1	<p>2005-2006 роки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Погіршення інвестиційної активності та зменшення експорту внаслідок нової політиці приватизації. 2. Використання бездефіцитного бюджету призведе до зменшення номінального ВВП приблизно на 20 млрд. грн.. та зменшенню росту реального ВВП на 3%. 3. Зменшення доходів бюджету від імпортерів.
Організація 3	<p>2005 рік</p> <p>Зовнішні припущення</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Обвал цін на світових ринках металів. 2. Подальше різке зростання цін на нафту. <p>Реальний сектор</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Призупинення інвестиційної активності до з'ясування реальної економічної політики уряду. 2. Радикальний перерозподіл прав власності (ре-приватизація 3000 об'єктів) значно загальмує розвиток економіки країни. <p>Фіскальна політика</p> <p>Фінансування соціальних видатків відбудеться за рахунок дефіциту бюджету.</p> <p>Монетарна політика</p> <p>Значна девальвація/ревальвація гривні.</p>
Організація 5	<p>2005-2006 роки</p> <p>У разі неспроможності уряду незабаром розпочати втілення державної політики, спрямованої на залучення інвестицій (зокрема це стосується питань входження інвесторів на ринки України, виділення земельних ділянок, оформлення дозволів), інвестори можуть втратити довіру і відмовитися від інвестиційних планів.</p>

Організація 6	<p>2005-2006 роки</p> <p>Реальний сектор</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Різкі коливання кон'юнктури на світових товарних ринках, зокрема, по основних складових вітчизняного експорту - металу та продукції хімічної промисловості. 2. Зростання цін на російську нафту та збереження їх високого рівня внаслідок підвищення цін на нафтову сировину у світі. 3. Посилення нестабільності світової економіки, що призведе до скорочення попиту на товари українського експорту. 4. Диверсифікація пропозиції і погіршення умов постачання енергоносіїв. 5. Посилення витратного характеру виробництва внаслідок зростання реальної заробітної плати за темпами, які перевищують збільшення продуктивності праці. 6. Збільшення обсягів інвестиційного імпорту при продовженні політики ревальвації гривні, що призведе до погіршення сальдо платіжного балансу України. 7. Зростання цін на енергоносії, пригальмування податкової та адміністративної реформ. 8. До зовнішніх факторів впливу, особливо негативного ми можемо віднести фактор очікуваного вступу до СОТ, що пов'язано із зменшенням тарифів на імпортні товари, що відповідно призведе до зменшення обсягів виробництва певних видів діяльності. Особливо гостро негативний вплив буде відчутний у перші роки приєднання, однак у подальшій перспективі очікується поліпшення економічної ситуації в Україні та збільшення зайнятості. Надалі очікується зменшення чисельності робочих місць, що потребують низької кваліфікації. Особливої уваги державної політики має стати ліквідація застійного безробіття через активне впровадження профорієнтаційних програм (на державне замовлення), сприяння в організації підприємницької діяльності. <p>Монетарна політика</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Більш високий рівень інфляції та зростання інфляційних очікувань. 2. Погіршення стану Платіжного балансу і вплив капіталу з України. 3. Зниження ліквідності банків (внаслідок зростання неповернення кредитів чи посилення нестабільності валютного ринку). <p>Фіскальна політика</p> <p>Значний дисбаланс бюджету 2005 року може спровокувати подальший розвиток інфляційних процесів.</p> <p>Політика доходів населення</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ускладнення у забезпеченні підвищення мінімального рівня заробітної плати більше ніж на 20% впродовж року внаслідок значного дефіциту бюджету-2005 і малої ймовірності досягнення темпів зростання реального рівня ВВП більше 10%. 2. Ускладнення у забезпеченні зростання надходжень до бюджету та фондів соціального страхування, що може стати причиною стримування як темпів зростання рівня оплати праці, так і темпів економічного розвитку.
Організація 7	<p>2005-2006 роки</p> <p>Основні ризики для економіки у 2005 році - це продовження фіскальної політики, стабільність якої є під загрозою у майбутньому. Окрім того, якщо монетарна політика не буде використовуватись як інструмент коригування експансійної (розширювальної) фіскальної політики, це може призвести до значного зростання темпів інфляції.</p>

КОРОТКИЙ ОГЛЯД КОНСЕНСУС-ПРИПУЩЕНЬ ПО ЕКЗОГЕННИМ ПАРАМЕТРАМ.

В цілому, основні кількісні екзогенні параметри прогнозу на 2005 рік покращились. Це стосується, перш за все, прискорення розвитку економіки Росії. Деяко погіршилися прогнози розвитку світової економіки та економіки США. Помітно позитивною є зміна прогнозів щодо надходжень до бюджету від приватизації. Прогноз індексів споживчих цін країн – основних торгівельних партнерів збільшився в порівнянні з попередніми припущеннями (станом на червень 2004 року). Припущення прогнозу на 2006 рік відображено вперше (див. табл. 1).

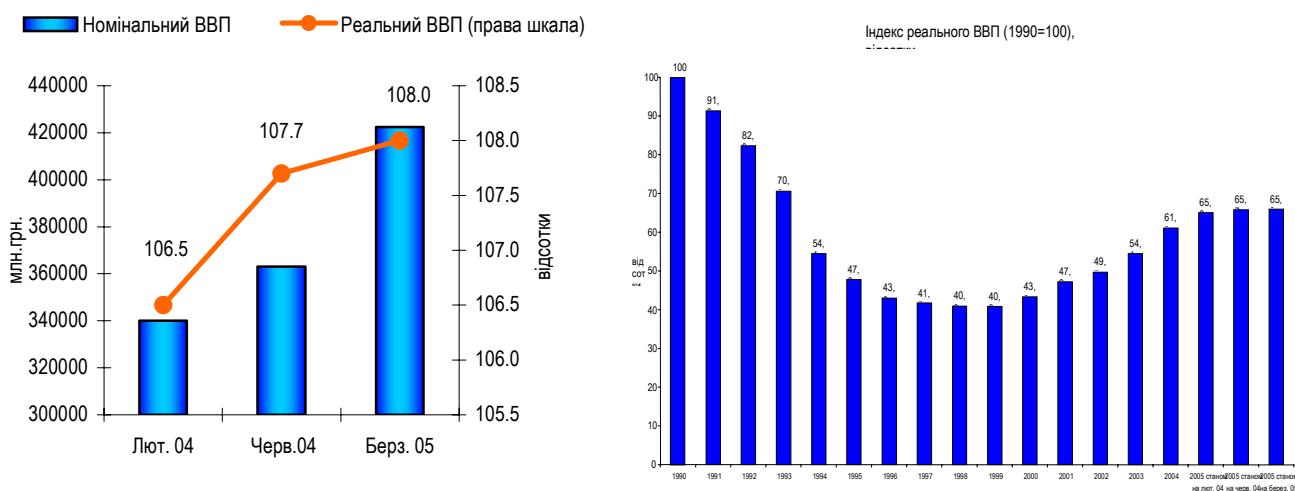
Таблиця 1. Консенсусні припущення макроекономічного прогнозу

	2005			2006
	станом на лютий 2004р.	станом на червень 2004р.	станом на березень 2005р.	станом на березень 2005р.
ВВП, % реальної зміни:				
<i>світовий</i>	3,6	3,9	3,8	3,3
<i>Росія</i>	5,5	5,6	6,18	5,8
<i>США</i>	3,2	3,5	3,3	2,7
<i>Зона євро/ЄС</i>	1,9	2,1	2,0 / 2,1	1,7
Індекс споживчих цін, грудень до грудня попереднього року, %:				
<i>світовий</i>	104,1	101,6	103,1	102,8
<i>Росія</i>	109,5	108,3	110,3	109,3
<i>США</i>	102,0	102,1	102,8	102,6
<i>Зона євро/ЄС</i>	101,7	101,7	102,15 / 102,18	102,4
Ставка рефінансування НБУ, %, на кінець періоду	6,6	7,0	9,1	7,8
Обмінний курс, рубль/дол.США	27,5	30,1	27,7	27,4
Обмінний курс, євро/дол.США	1,3	1,2	1,2	1,17
Ціни на нафту, дол.США/барель (середньоріч.)	24 - 28		40,9 – 42,9	42,6 – 44,3
BRENT		26,0-28,0		
URALS		24,0-28,0		
Мінімальна заробітна плата, грн. (середньозважена)	264,0	266,0	274,8	311,3 – 322,5
Врожай зернових, млн.тонн	30 - 40	31,25	39,5	39,2
Надходження від приватизації, млн.грн.	2772	2953	6402	3706

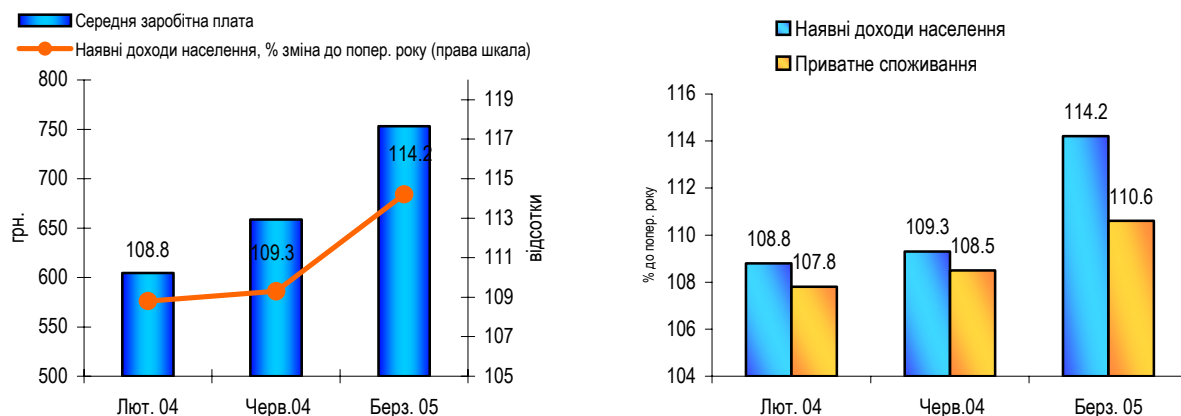
ПРОГНОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА 2005 РІК

Ми пропонуємо до Вашої уваги третій консенсус-прогноз макропоказників на 2005 рік (таблиця 3 “Динаміка консенсус-прогнозу на 2005 рік”).

Суттєве уповільнення динаміки росту економіки України на початку року не вплинуло на прогнозні оцінки експертів, більшість прогнозуючих організацій покращили свої прогнози на 2005 рік. Тобто зміна політичної еліти, на думку експертів, позитивно вплине на розвиток країни. Консенсусна оцінка реального зростання ВВП склала 8 відсотків (варіація значень від 6,5 до 12,2), попередня оцінка (червень 2004 року) складала 7,7 відсотка.

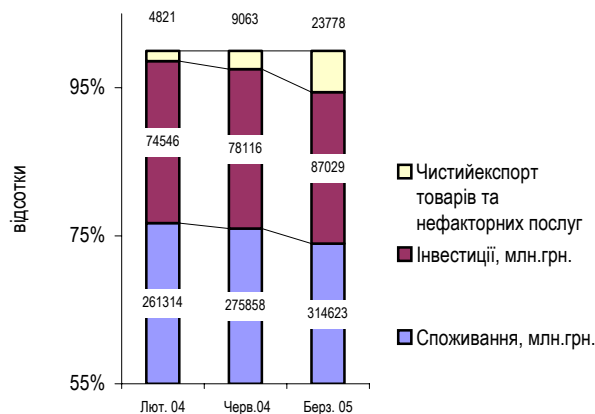
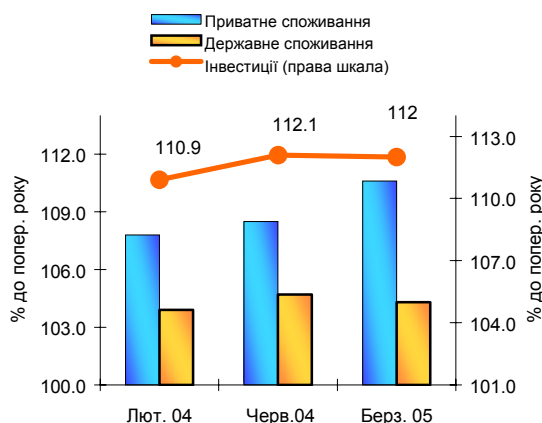

Якщо розглядати за рахунок яких саме складових попиту покращилась консенсусна оцінка росту ВВП, то це, перш за все, – кінцеві споживчі витрати домогосподарств. Консенсусна оцінка їх реального зростання склала 9,5 відсотків (варіація значень від 7,3 до 13,5), в той час як попередня оцінка (червень 2004 року) складала 8,7 відсотка (див. табл. 2, 3). Такі зміни означають, що незалежні експерти схильні вірити у соціальну спрямованість політики нового Уряду. Саме це підтверджується і низкою припущень щодо соціальної та фіскальної політики, які були представлені прогнозуючими організаціями: підвищення мінімальної заробітної плати та пенсій, створення додаткових робочих місць. Як наслідок, відносно попередньої консенсусної оцінки збільшена на 14,3 відсотка (до 753 грн.) середня заробітна плата та в цілому на 4,9 відсотка (до 14,2 відсотка) темпи зростання реальних наявних доходів населення (варіація значень від 8,0 до 19,8 відсотка).

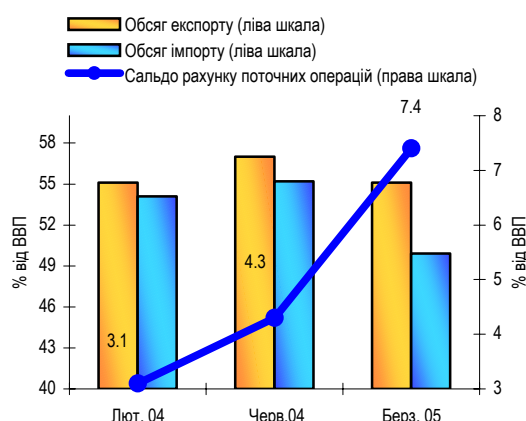
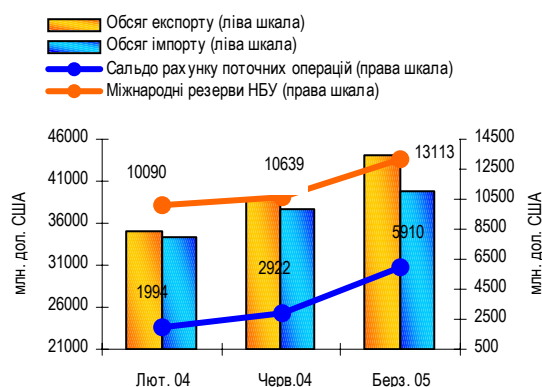

В той же час, інвестиційні перспективи 2005 року, за оцінками експертів, погіршилися. Консensusна оцінка реального зростання склала 12 відсотків (варіація значень від 6,5 до 26) (минулого разу вона складала 12,1 відсотка). Причинами формування інвестиційної паузи в економіці України на думку фахівців будуть: невизначеність на початку року щодо державної політики в цілому, невиважені політичні заяви щодо проведення реприватизації, тощо. Проте, існує і інша думка, відповідно до якої інвестиційний клімат в Україні у 2005 році покращиться.

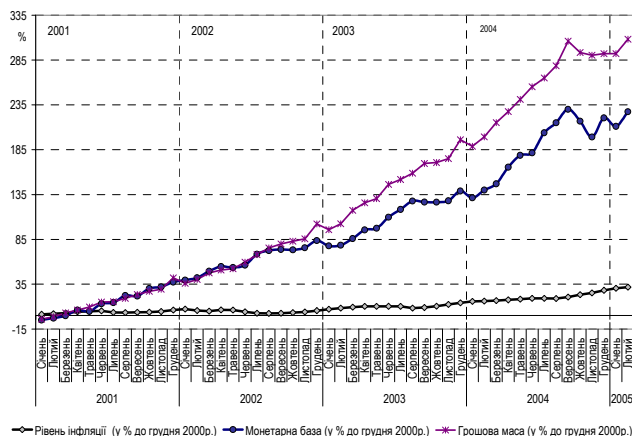
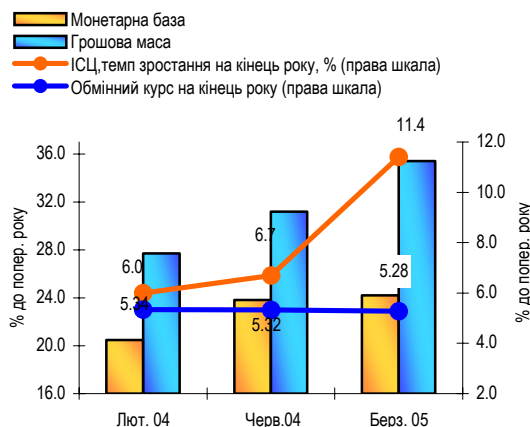
Одним з основних факторів росту економіки у 2005 році залишиться зовнішній попит. Консensusна оцінка обсягів експорту товарів та послуг збільшилась і склала 44022 млн.дол.США (варіація значень від 41535 до 47575) (минулого разу вона складала 38933 млн.дол.США). Не дивлячись на деяке уповільнення динаміки росту економіки основних торговельних партнерів, зовнішня кон'юнктура на світових ринках за оцінками експертів залишиться сприятливою. Позитивні наслідки для розвитку зовнішньої торгівлі у 2005 році прогнозуються і від отримання Україною статусу країни з ринковою економікою.

Як наслідок, значно збільшилися прогнози учасників щодо позитивного сальдо рахунку поточних операцій. Так, консensusна оцінка склала 7,4 відсотка від ВВП, що на 3,1 відсоткового пункту більше попереднього консensusного значення (з варіацією значень від 4,3 до 10). Таке значне покращення викликано, також меншим збільшенням консensusної оцінки обсягів імпорту (лише на 5,7 відсотка проти попередньої оцінки) проти експорту (на 13,1 відсотка).

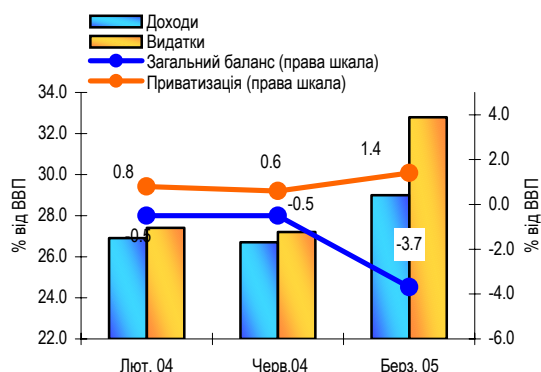
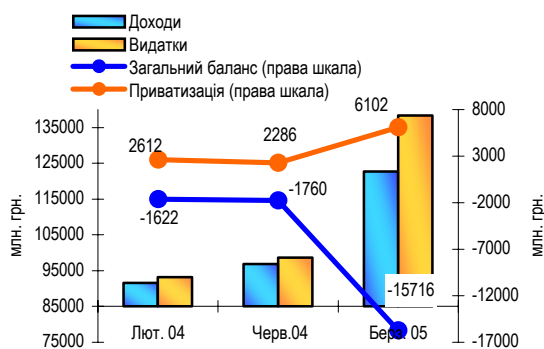
Із збільшенням позитивного сальдо зовнішньої торгівлі все помітніше стає ревальваційна тенденція курсу гривні до долара США, яку у свої прогнози закладають прогнозуючі організації. Консensusна оцінка середньорічного обмінного курсу цього разу становить 5,29 грн./дол.США проти 5,32 у попередньому червневому прогнозі.

Суттєвих змін у очікуваннях щодо монетарної політики не відбулось. Як і раніше, вважається, що монетарна політика протягом 2005 року буде спрямована, головним чином, на утримання цінової стабільності, в тому числі і за рахунок проведення Національним банком України помірної ревальвації гривні. Консенсусна оцінка обсягів монетарної бази збільшилась на 6,3 відсотків і склала 66783 млн.грн. (варіація значень від 57166 до 72477), грошової маси на 0,11 і склала 170355 млн.грн. (варіація значень від 164717 до 176121).

Проте ані ревальваційна тенденція гривні, ані обмежені темпи росту грошових агрегатів, на думку експертів, не в змозі будуть утримати динаміку цін в межах однозначних чисел. Консенсусна оцінка індексу споживчих цін (грудень до грудня) суттєво збільшилась і склала 11,4 відсотка проти 6,5 відповідно до червневої оцінки.

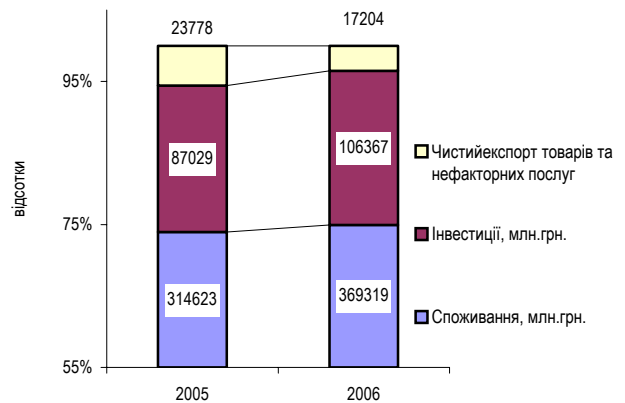
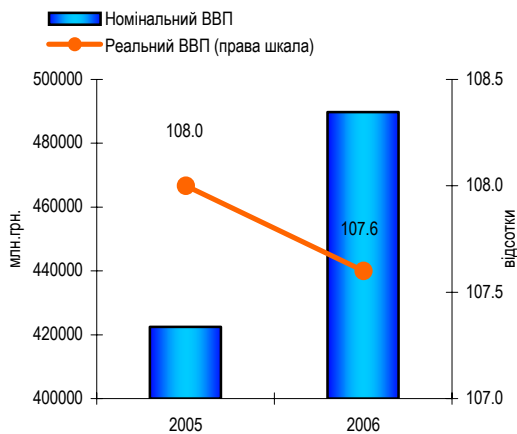
Відповідно до загального покращення прогнозу основних показників економічного та соціального розвитку України на 2005 рік відбулось значне збільшення консенсусної оцінки як доходної частини бюджету, так і видаткової. Але щодо останньої, то зміни є більш помітними, враховуючи закладені до бюджету значні соціальні виплати. Саме тому, збільшено оцінку дефіциту бюджету. Таким чином консенсусна оцінка доходів збільшена на 2,3 відсоткового пункту до 29 відсотків від ВВП (з варіацією значень від 24,9 до 36,4 відсотка), видатків – на 5,6 відсоткового пункту до 32,8 відсотка від ВВП (з варіацією значень від 28 до 42,4 відсотка), дефіциту – на 3,2 відсоткового пункту до 3,7 відсотка від ВВП (з варіацією значень від 6, до 0,7 відсотків). При цьому прогноз обсягів приватизації збільшився лише на 0,8 відсоткового пункту і становить 1,4 відсотка від ВВП. Це означає, що дефіцит бюджету, на думку експертів, буде фінансуватися більшою частиною за рахунок запозичень.

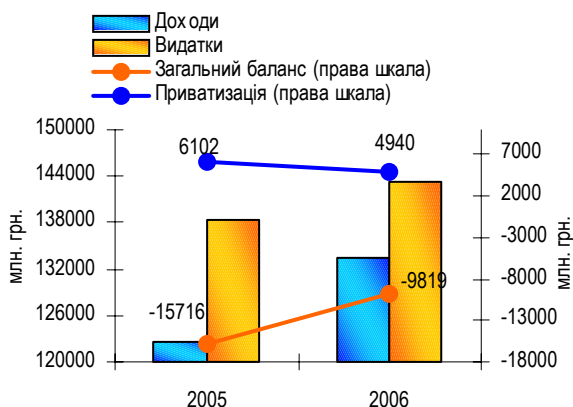
ПРОГНОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА 2006 РІК

Прогноз макропоказників на 2006 рік представлено вперше в цьому році. Ми пропонуємо до вашої уваги таблицю консенсусної оцінки показників з відображенням їх мінімального та максимального значень (Див. табл. 4).

Одним з основних факторів, який визначатиме розвиток економіки у 2006 році буде зміна умов господарювання та конкуренції після вступу України до СОТ. Більшість експертів прогнозують вступ до СОТ у 2006 році, хоча деякі переконані, що це відбудеться вже наприкінці 2005 року. Відповідно до представлених розрахунків та припущень щодо збереження в цілому сприятливої кон'юнктури на світових ринках зміна правил торгівлі призведе до більш суттєвого зменшення частки експорту у ВВП порівняно із імпортом. Зменшення ролі зовнішнього попиту у формування ВВП (консенсусна оцінка чистого експорту як частки від ВВП склала 3,5 відсотка, що на 2,1 відсоткового пункту менше від прогнозних значень на 2005 рік) призведе до уповільнення динаміки росту економіки: консенсусна оцінка темпів зміни реального ВВП у 2006 році складає 107,6 відсотка проти 108 відсотків, що прогнозується на 2005 рік (Див. табл. 5).

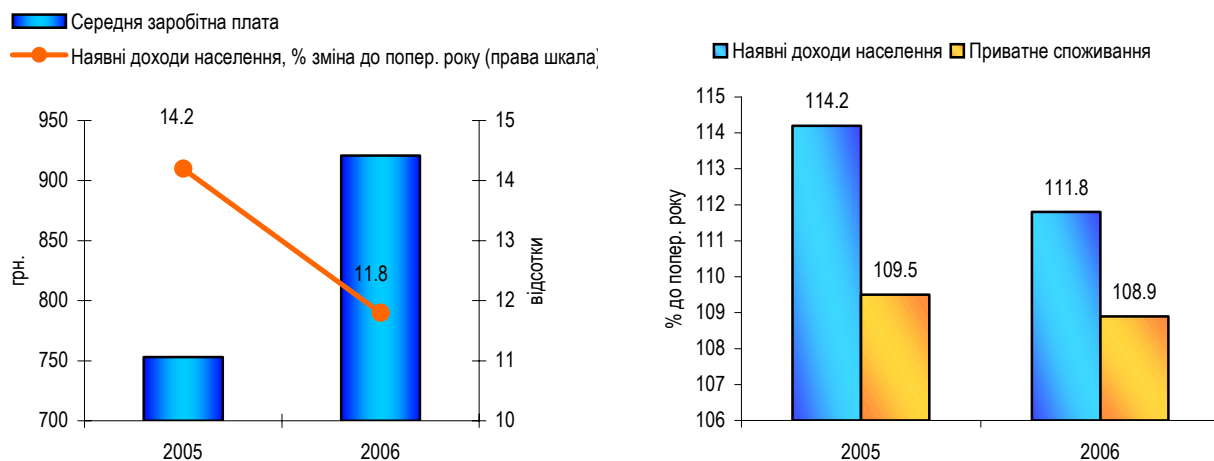
Більшість прогнозуючих організацій очікують підвищення рівня монетизації економіки. Основними напрямками діяльності НБУ і надалі будуть зміцнення гривні (за прогнозом учасників середньорічний курс гривні до долара США у 2006 році складе 5,25, що на 0,4 копійки менше консенсусної оцінки на 2005 рік) та втримання інфляційних процесів на рівні, який не перевищує однозначних чисел.

В 2006 році відповідно до представлених розрахунків бюджет буде зведено з дефіцитом на рівні 2 відсотків проти 3,7 відсотка, що прогнозується на 2005 рік. При цьому значним буде скорочення як

частки доходів, що перерозподіляються через бюджет (на 1,8 в.п.), так і частки видатків (на 3,5 відсоткового пункту). Такі зміни, на думку експертів, відбудуться за умов незмінності ставок на основні види податків.

І надалі вирішення соціальних проблем залишатиметься одним з основних пріоритетів соціальної політики. Консенсусна оцінка середньої заробітної плати становить 921 грн., що на 22,3 відсотка перевищує консенсус-прогноз на 2005 рік.

Серед основних ризиків, які зазначаються прогнозуючими організаціями як на 2005, так і на 2006 рік, є погіршення, і навіть, призупинення інвестиційної активності, у зв'язку з невизначеністю економічної ситуації в країні. Можливою, на думку експертів, є погіршення кон'юнктури на світових ринках, зокрема, ринку металів, що викличе за собою зменшення експорту; різке зростання світових цін на нафту. Ризиковими є також зростання інфляційних очікувань населення.

ПРОГНОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА 2007-2009 РОКИ

При підготовці цього випуску консенсус-прогнозу учасникам семінару було запропоновано розробити прогноз макропоказників на 2007-2009 роки. На жаль, не всі організації надали свої оцінки, звуженим був і перелік показників. Тому запропонована консенсусна оцінка є умовною.

В цілому, учасники очікують збереження у середньостроковій перспективі відносно високих – на рівні 6 відсотків – темпів росту національної економіки (Див. табл. 6). За умов подальшого зменшення ролі зовнішнього попиту основними факторами росту за розрахунками експертів будуть споживчий попит домогосподарств та інвестиційна активність. Суттєве скорочення дефіциту бюджету, або навіть утримання профіциту буде стримувати інфляційні процеси – індекс споживчих цін (грудень до грудня) знизиться до 105,5 відсотків. Після проведення реформування податкової системи та поширення процесів детінізації рівень перерозподілу доходів через бюджет навіть дещо зросте і складе 28 відсотків.

Таблиця 2. Консенсус-прогноз на 2005-2006 роки (станом на березень 2005 року)

Показник	2005	2006	2005		2006	
	середнє		MIN	MAX	MIN	MAX
Реальний сектор	<i>мільйони гривень</i>					
Номінальний ВВП	422446	489773	415588	429834	464752	511562
Споживання	314623	369319	299520	328093	343526	393885
приватне	244514	287235	233288	265800	267994	300000
державне	71580	82842	60800	79971	68600	97820
Інвестиції	87029	106367	77830	93200	97567	113357
Валове нагромадження основного капіталу	86423	101105	81398	92800	95913	110000
приватного	72901	89414	66486	79447	81061	95812
державного	13874	15299	7857	18644	9941	20634
Чистий експорт товарів та нефакторних послуг	23778	17204	16200	31770	5100	31374
Валові національні заощадження	109792	122858	100716	121352	109936	129214
	<i>індекс, рік до року</i>					
Реальний ВВП	108,0	107,6	106,5	112,2	105,0	111,6
Споживання	109,5	108,9	107,3	113,5	105,4	114,8
приватне	110,6	109,6	108,0	114,6	107,7	112,0
державне	104,3	104,3	100,5	110,1	102,4	107,8
Інвестиції	112,0	112,0	106,5	126,0	107,1	118,0
Інфляція	<i>Індекс</i>					
Дефлятор ВВП (середній за рік)	112,9	107,9	107,7	114,8	103,8	111,3
Індекс споживчих цін (середній за рік)	113,8	108,9	113,5	114,2	107,0	110,8
грудень до грудня попереднього року	111,4	107,2	111,0	112,0	105,0	109,9
Індекс цін виробників (середній за рік)	116,0	109,7	113,3	117,8	105,8	113,3
грудень до грудня попереднього року	111,2	107,5	107,0	116,7	105,0	110,8
Зовнішній сектор	<i>млн.дол.США</i>					
Рахунок поточних операцій	5910	4473	3490	7970	2475	6135
Обсяг експорту товарів та послуг	44022	48177	41535	47575	44223	55662
Обсяг імпорту товарів та послуг	39842	45571	38880	41791	42514	49732
Баланс доходів	-626	-633	-760	-500	-800	-480
Офіційні трансферти (нетто)	2356	2500	1800	2700	1900	2900
Сальдо рахунку операцій з капіталом	-1850	-1280	-1850	-1850	-1280	-1280
Прямі іноземні інвестиції	1780	2133	1300	2500	1800	3000
Зовнішній сектор	<i>у відсотках до ВВП</i>					
Рахунок поточних операцій	7,4	4,8	4,3	10,0	2,6	6,7

Обсяг експорту товарів та послуг	55,1	51,6	51,3	58,6	43,8	57,6
Обсяг імпорту товарів та послуг	49,9	48,8	48,1	51,4	42,1	52,6
Баланс доходів	-0,8	-0,7	-0,7	0,9	-0,6	0,8
Офіційні трансферти (нетто)	3,0	2,7	0,0	3,4	0,0	3,1
Сальдо рахунку операцій з капіталом	-2,3	-1,4	-2,3	-2,3	-1,4	-1,4
Прямі іноземні інвестиції	2,2	2,3	2,0	3,1	2,0	3,3
Обмінний курс, грн./дол. США						
Середній	5,29	5,25	5,29	5,30	5,22	5,27
Кінець періоду	5,28	5,25	5,25	5,30	5,20	5,30
Зведений бюджет						
				<i>мільйони гривень</i>		
Всі доходи	122684	133449	105000	149909	125000	138030
Всі видатки	138400	143268	118000	174569	135000	150683
Загальний баланс	-15716	-9819	-24660	-11505	-13367	-6090
Приватизація	6102	4940	5024	8560	4570	5200
Зведений бюджет						
				<i>у відсотках до ВВП</i>		
Всі доходи	29,0	27,2	24,9	36,4	25,9	28,0
Всі видатки	32,8	29,3	28,0	42,4	28,1	29,6
Загальний баланс	-3,7	-2,0	-6,0	-0,7	-2,6	-0,5
<i>Статті фінансування</i>						
Приватизація	1,4	1,0	1,2	2,0	0,9	1,1
Гроші та кредит						
Монетарна база (на кінець періоду), млн.грн.	66783	82765	57166	72477	71457	91237
грудень до грудня попереднього року, %	24,2	23,9	22,7	35,0	19,0	26,0
Грошова маса (М3) (на кінець періоду), млн.грн.	170355	221216	164717	176121	215000	228958
грудень до грудня попереднього року, %	35,4	29,9	31,0	40,0	25,0	30,0
Середньозважена ставка за кредитами комерційних банків в національній валюті, % на кінець періоду	18,3	16,7	18,0	18,5	16,5	17,0
Міжнародні резерви НБУ, \$ млн.	13113	15757	11400	14800	15000	17825
Соціальні показники						
Населення, млн. осіб	47,14	46,83	47,10	47,25	46,70	46,90
зміни у % до попереднього року	99,5	99,3	99,4	99,6	99,2	99,3
Середня заробітна плата працівників, грн.	753	921	710	788	850	960
Наявні доходи населення, млрд.грн.	273,52	326,77	263,55	285,98	323,28	330,23
Наявні доходи населення, зміни у % до попереднього року	14,2	11,8	8,0	19,8	7,7	15,3

Таблиця 3. Динаміка консенсус-прогнозу на 2005 рік (лютий 2004-березень 2005)

Показник	Консенсус-прогноз на 2005 рік станом на:					
	лютий 04	червень 04	відхилення (черв04/лют04) %/в.п.	березень 05	відхилення (бер05/черв04) %/в.п.	відхилення (бер05/лют04) %/в.п.
Реальний сектор	<i>мільйони гривень</i>					
Номінальний ВВП	340 057	363 070	6,8	422 446	16,4	24,2
Споживання	261 314	275 858	5,6	314 623	14,1	20,4
Інвестиції	74 546	78 116	4,8	87 029	11,4	16,7
Чистий експорт товарів та нефакторних послуг	4 821	9 063	+4,2 млрд.грн.	23778	+14,7млрд.грн.	+19 млрд.грн.
Валові національні заощадження	86 957	95 386	9,7	109 792	15,1	26,3
	<i>Індекс, рік до року</i>					
Реальний ВВП	106,5	107,7	+1,2 в.п.	108,0	+0,3 в.п.	+1,5 в.п.
Споживання	106,9	108,7	+1,8 в.п.	109,5	+0,8 в.п.	+2,6 в.п.
Інвестиції	110,9	112,1	+1,2 в.п.	112,0	-0,1 в.п.	-1,1 в.п.
Інфляція	<i>індекс</i>					
Індекс споживчих цін (середній за рік)	106,0	106,4	+0,4 в.п.	113,8	+7,4 в.п.	+7,8 в.п.
грудень до грудня попереднього року	106,0	106,5	+0,5 в.п.	111,4	+4,9 в.п.	+5,4 в.п.
Індекс цін виробників (середній за рік)	106,5	106,7	+0,2 в.п.	116,0	+9,3 в.п.	+9,5 в.п.
грудень до грудня попереднього року	106,1	108,8	+2,7 в.п.	111,2	+2,4 в.п.	+5,1 в.п.
Зовнішній сектор	<i>млн.дол.США</i>					
Рахунок поточних операцій	1 994	2 922	+928 млн.\$	5 910	+2988 млн.\$	+3916 млн.\$
Обсяг експорту товарів та послуг	35 006	38 933	11,2	44 022	13,1	25,8
Обсяг імпорту товарів та послуг	34 337	37 679	9,7	39 842	5,7	16,0
Прямі іноземні інвестиції	1 433	1 522	+89 млн.\$	1 780	+258 млн.\$	+347 млн.\$
Зовнішній сектор	<i>у відсотках до ВВП</i>					
Рахунок поточних операцій	3,1	4,3	+1,2 в.п.	7,4	+3,1 в.п.	+4,3 в.п.
Обсяг експорту товарів та послуг	55,1	57,0	+1,9 в.п.	55,1	-1,9 в.п.	0 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	54,1	55,2	+1,1 в.п.	49,9	-5,3 в.п.	-4,2 в.п.
Прямі іноземні інвестиції	2,3	2,2	-0,1 в.п.	2,2	0 в.п.	-0,1 в.п.
Обмінний курс, грн./дол. США						
Середній	5,35	5,32	-0,6	5,29	-0,6	-1,2
Кінець періоду	5,34	5,32	-0,4	5,28	-0,8	-1,1
Зведений бюджет	<i>мільйони гривень</i>					
Всі доходи	91 559	96 888	5,8	122 684	26,6	34,0

Всі видатки	93 181	98 648	5,9	138 400	40,3	48,5
Загальний баланс	-1 622	-1 760	-138 млн.грн.	-15 716	-14 млрд.грн.	-14,1 млрд.грн.
Приватизація	2 612	2 286	-326 млн.грн.	6 102	+3,8 млрд.грн.	+3,5 млрд.грн.
Зведений бюджет			<i>у відсотках до ВВП</i>			
Всі доходи	26,9	26,7	-0,2 в.п.	29,0	+2,3 в.п.	+2,1 в.п.
Всі видатки	27,4	27,2	-0,2 в.п.	32,8	+5,6 в.п.	+5,4 в.п.
Загальний баланс	-0,5	-0,5	0 в.п.	-3,7	-3,2 в.п.	-3,2 в.п.
Приватизація	0,8	0,6	-0,2 в.п.	1,4	+0,8 в.п.	+0,6 в.п.
Гроші та кредит						
Монетарна база (на кінець періоду), млн.грн.	59 216,8	62 813	6,1	66 783	6,3	12,8
грудень до грудня попереднього року, %	20,5	23,8	+3,3 в.п.	24,2	+0,4 в.п.	+3,7 в.п.
Грошова маса (М3) (на кінець періоду), млн.грн.	155 798,4	170 336	9,3	170 355	0,011	9,3
грудень до грудня попереднього року, %	27,7	31,2	+3,5 в.п.	35,4	+4,2 в.п.	+7,7 в.п.
Середня заробітна плата працівників, грн.	604,5	658,7	9,0	753,0	14,3	24,6

Таблиця 4. Консенсус-прогноз на 2006 рік (станом на березень 2005 року)

Показник	2006	2006	
	середнє	MIN	MAX
Реальний сектор	<i>мільйони гривень</i>		
Номінальний ВВП	489 773	464752	511562
Споживання	369 319	343526	393885
приватне	287 235	267994	300000
державне	82 842	68600	97820
Інвестиції	106 367	97567	113357
Валове нагромадження основного капіталу	101 105	95913	110000
приватного	89414	81061	95812
державного	15299	9941	20634
Чистий експорт товарів та нефакторних послуг	17204	5100	31374
Валові національні заощадження	122 858	109936	129214
	<i>індекс, рік до року</i>		
Реальний ВВП	107,6	105,0	111,6
Споживання	108,9	105,4	114,8
приватне	109,6	107,7	112,0
державне	104,3	102,4	107,8
Інвестиції	112,0	107,1	118,0
Інфляція	<i>індекс</i>		
Дефлятор ВВП (середній за рік)	107,9	103,8	111,3
Індекс споживчих цін (середній за рік)	108,9	107,0	110,8
грудень до грудня попереднього року	107,2	105,0	109,9
Індекс цін виробників (середній за рік)	109,7	105,8	113,3
грудень до грудня попереднього року	107,5	105,0	110,8
Зовнішній сектор	<i>млн.дол.США</i>		
Рахунок поточних операцій	4 473	2475	6135
Обсяг експорту товарів та послуг	48 177	44223	55662
Обсяг імпорту товарів та послуг	45 571	42514	49732
Баланс доходів	-633	-800	-480
Офіційні трансферти (нетто)	2 500	1900	2900
Сальдо рахунку операцій з капіталом	-1 280	-1280	-1280
Прямі іноземні інвестиції	2 133	1800	3000
Зовнішній сектор	<i>у відсотках до ВВП</i>		
Рахунок поточних операцій	4,8	2,6	6,7
Обсяг експорту товарів та послуг	51,6	43,8	57,6
Обсяг імпорту товарів та послуг	48,8	42,1	52,6
Баланс доходів	-0,7	-0,6	0,8
Офіційні трансферти (нетто)	2,7	0	3,1
Сальдо рахунку операцій з капіталом	-1,4	-1,4	-1,4
Прямі іноземні інвестиції	2,3	2,0	3,3

Показник	2006	2006	
	середнє	MIN	MAX
Обмінний курс, грн./дол. США			
Середній	5,25	5,22	5,27
Кінець періоду	5,25	5,20	5,30
Зведений бюджет		<i>мільйони гривень</i>	
Всі доходи	133 449	125000	138030
Всі видатки	143 268	135000	150683
Загальний баланс	-9 819	-13367	-6090
Приватизація	4 940	4570	5200
Зведений бюджет		<i>у відсотках до ВВП</i>	
Всі доходи	27,2	25,9	28,0
Всі видатки	29,3	28,1	29,6
Загальний баланс	-2,0	-2,6	-0,5
Приватизація	1,0	0,9	1,1
Гроші та кредит			
Монетарна база (на кінець періоду), млн.грн.	82 765	71457	91237
грудень до грудня попереднього року, %	23,9	19,0	26,0
Грошова маса (М3) (на кінець періоду), млн.грн.	221 216	215000	228958
грудень до грудня попереднього року, %	29,9	25,0	30,0
Середньозважена ставка за кредитами комерційних банків в національній валюті, % на кінець періоду	16,7	16,5	17,0
Міжнародні резерви НБУ, \$ млн.	15757	15000	17825
Соціальні показники			
Населення, млн. осіб	46,83	46,70	46,90
зміни у % до попереднього року	99,3	99,2	99,3
Середня заробітна плата працівників, грн.	921	850	960
Наявні доходи населення, млрд.грн.	326,77	323,28	330,23
Наявні доходи населення, зміни у % до попереднього року	11,8	7,7	15,3

Таблиця 5. Відхилення прогнозів на 2005 та 2006 роки

Показник	Консенсус-прогноз на 2005 рік станом на березень 05	Консенсус-прогноз на 2006 рік станом на березень 05	Відхилення (бер05 на2005/бер 05 на 2006) %/в.п.
Реальний сектор, мільйони гривень			
Номінальний ВВП	422 446	489 773	15,9
Споживання	314 623	369 319	17,4
Інвестиції	87 029	106 367	22,2
Чистий експорт товарів та нефакторних послуг	23778	17204	-6,6 млрд.грн.
Валові національні заощадження	109 792	122 858	11,9
Індекс, рік до року			
Реальний ВВП	108,0	107,6	-0,4 в.п.
Споживання	109,5	108,9	-0,6 в.п.
Інвестиції	112,0	112,0	0 в.п.
Інфляція, індекс			
Індекс споживчих цін (середній за рік)	113,8	108,9	-4,9 в.п.
грудень до грудня попереднього року	111,4	107,2	-4,2 в.п.
Індекс цін виробників (середній за рік)	116,0	109,7	-6,3 в.п.
грудень до грудня попереднього року	111,2	107,5	-3,7 в.п.
Зовнішній сектор, млн.дол.США			
Рахунок поточних операцій	5 910	4 473	-1437 млн.\$
Обсяг експорту товарів та послуг	44 022	48 177	9,4
Обсяг імпорту товарів та послуг	39 842	45 571	14,4
Прямі іноземні інвестиції	1 780	2 133	+353 млн.\$
Зовнішній сектор, % до ВВП			
Рахунок поточних операцій	7,4	4,8	-2,6 в.п.
Обсяг експорту товарів та послуг	55,1	51,6	-3,5 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	49,9	48,8	-1,1 в.п.
Прямі іноземні інвестиції	2,2	2,3	+0,1 в.п.
Обмінний курс, грн./дол. США			
Середній	5,29	5,25	-0,8
Кінець періоду	5,28	5,25	-0,6
Зведений бюджет, мільйони гривень			
Всі доходи	122 684	133 449	8,8
Всі видатки	138 400	143 268	3,5
Загальний баланс	-15 716	-9 819	+5,9 млрд.грн.
Приватизація	6 102	4 940	-1,2 млрд.грн.
Зведений бюджет, % до ВВП			
Всі доходи	29,0	27,2	-1,8 в.п.
Всі видатки	32,8	29,3	-3,5 в.п.
Загальний баланс	-3,7	-2,0	+1,7 в.п.
Приватизація	1,4	1,0	-0,4 в.п.
Гроші та кредит			
Монетарна база (на кінець періоду), млн.грн.	66 783	82 765	23,9
грудень до грудня попереднього року, %	24,2	23,9	-0,3 в.п.
Грошова маса (М3) (на кінець періоду), млн.грн.	170 355	221 216	29,9
грудень до грудня попереднього року, %	35,4	29,9	-5,5 в.п.
Середня заробітна плата працівників, грн.	753,0	921,0	22,3

Таблиця 6. Консенсус-прогноз на 2007-2009 роки (станом на березень 2005 року)

Показник	2007-2009 середнє за період		
	середнє	MIN	MAX
Реальний сектор	<i>мільйони гривень</i>		
Номінальний ВВП	633 672	555 632	689 644
Споживання	480 565	424 756	539 088
Інвестиції	145 562	140 717	141 897
Чистий експорт товарів та нефакторних послуг	9871	-11021	34296
Валові національні заощадження	155 769	137 502	160 112
	<i>індекс, рік до року</i>		
Реальний ВВП	106,1	105,0	107,6
Споживання	106,2	104,3	107,0
Інвестиції	109,0	104,0	112,0
Інфляція	<i>індекс</i>		
Дефлятор ВВП (середній за рік)	105,9	104,0	108,5
Індекс споживчих цін (середній за рік)	105,6	104,0	107,7
грудень до грудня попереднього року	105,5	104,0	107,4
Індекс цін виробників (середній за рік)	106,7	105,4	109,1
грудень до грудня попереднього року	x	x	x
Зовнішній сектор	<i>млн.дол.США</i>		
Рахунок поточних операцій	1 242	-1 113	3 760
Обсяг експорту товарів та послуг	52 917	47 775	56 000
Обсяг імпорту товарів та послуг	53 862	47 656	59 580
Прямі іноземні інвестиції	2 622	2 500	2 800
Зовнішній сектор	<i>у відсотках до ВВП</i>		
Рахунок поточних операцій	1,0	-0,8	2,9
Обсяг експорту товарів та послуг	43,8	36,6	44,6
Обсяг імпорту товарів та послуг	44,6	-38,6	47,3
Прямі іноземні інвестиції	2,2	2,0	2,0
Обмінний курс, грн./дол. США			
Середній	5,25	5,23	5,27
Кінець періоду	5,25	5,25	5,25
Зведений бюджет	<i>мільйони гривень</i>		
Всі доходи	177 666	176 311	179 020
Всі видатки	183 627	179 670	187 583
Загальний баланс	-5 961	-11 273	-650
Приватизація	1 822	1 683	1 960
Зведений бюджет	<i>у відсотках до ВВП</i>		
Всі доходи	28,0	25,6	27,3
Всі видатки	29,0	27,2	27,4
Загальний баланс	-0,9	-2,2	-0,1
Приватизація	0,3	0,2	0,7
Соціальні показники			
Населення, млн. осіб	46,27	46,10	46,44
Середня заробітна плата працівників, грн.	1 294	1 233	1 354
Наявні доходи населення, млрд.грн.	434	427	441
Наявні доходи населення, зміни у % до попереднього року	8,1	7,3	8,9

Методологічні пояснення до таблиць 2, 3, 4, 5 та 6:

- Агреговані номінальні величини розраховані як просте середнє суми відповідних показників, представлених усіма учасниками.
- Для того, щоб середні, консенсусні значення агрегованих номінальних величин дорівнювали сумі своїх компонент, середні значення структурних показників (таких, наприклад, як споживання та інвестицій) розраховано непрямо - за допомогою часток цих компонент від агрегованої величини. Наприклад, якщо є відомою середня вага споживання у ВВП, номінальне значення споживання дорівнюватиме добутку цієї ваги та значення середнього консенсусного ВВП, отриманого як просте середнє.
- Індекси розраховані як просте середнє суми відповідних показників, представлених усіма учасниками.
- Середні значення величин, що прогнозуються як відсоток від ВВП (зокрема, показники зовнішнього сектору та бюджету), розраховані як відношення середнього номінального значення показника до відповідного середнього значення ВВП. Показники, що прогнозуються у доларах США, розраховані як відсоток від ВВП з використанням усередненого середньорічного обмінного курсу.
- Темпи росту грошових агрегатів у прогнозі на 2005 рік станом на березень 2005 року розраховані як відношення простого середнього номінального значення, отриманого з індивідуальних прогнозних показників учасників, до фактичного значення відповідного показника за 2004 рік, а на 2006 рік – як відношення простого середнього номінального значення, отриманого з індивідуальних прогнозних показників учасників до відповідного прогнозного показника 2005 року.
- Середні значення сальдо рахунку поточних операцій розраховані, як сума середніх значень статей рахунку. Середні значення дефіциту/профіциту/ бюджету розраховані, як різниця між середніми значеннями доходів та видатків.

При підготовці консенсус-прогнозу від організацій були надані наступні матеріали:

- припущення прогнозу щодо політики, яка проводитиметься у 2005-2006 роках, та деякі кількісні екзогенні параметри розвитку (див. Таблицю 1);
- прогноз основних макроекономічних показників на 2005 та 2006 роки;
- додаткові текстові пояснення окремих організацій щодо припущень прогнозу.

Short overview of consensus assumptions by exogenous parameters

We present the brief review of the forecasts made by the participants of the regular quarterly seminar on macroeconomic forecasting (March 25, 2005).

The main topic of the regular seminar is discussion of the forecasted macroeconomic indicators for 2005 and 2006, and 2007-2009.

When preparing to the seminar the organizations-participants presented the following materials:

- macroeconomic forecast assumptions in the text form and in quantitative values of certain indicators (see Table 1);
- main macroeconomic indicators for 2005 and 2006;
- additional explanations of the assumption and forecast.

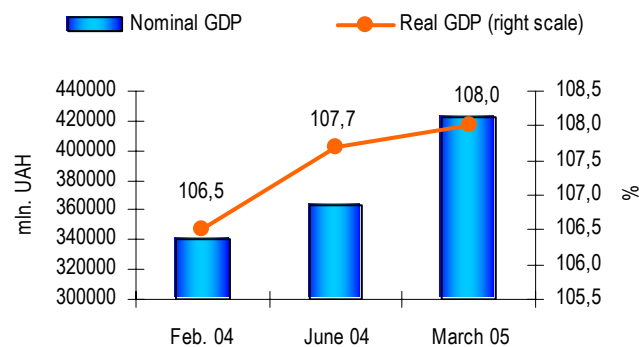
Table 1. Consensus of macroeconomic forecast

	2005			2006
	February 2004	June 2004	March 2005	March 2005
GDP, % of real changes				
<i>World</i>	3,6	3,9	3,8	3,3
<i>Russia</i>	5,5	5,6	6,18	5,8
<i>USA</i>	3,2	3,5	3,3	2,7
<i>Euroarea/EU</i>	1,9	2,1	2,0 / 2,1	1,7
Consumer price index, %, December to December				
<i>World</i>	104,1	101,6	103,1	102,8
<i>Russia</i>	109,5	108,3	110,3	109,3
<i>USA</i>	102,0	102,1	102,8	102,6
<i>Euroarea/EU</i>	101,7	101,7	102,15 / 102,18	102,4
NBU refinancing rate, %, as of the end of period	6,6	7,0	9,1	7,8
Exchange rate, rouble/USD	27,5	30,1	27,7	27,4
Exchange rate, Euro/USD	1,3	1,2	1,2	1,17
Oil price, USD/barrel (annual average)	24 - 28		40,9 – 42,9	42,6 – 44,3
BRENT		26,0-28,0		
URALS		24,0-28,0		
Minimum wage, UAH (weighted average)	264,0	266,0	274,8	311,3 – 322,5
Volumes of oil delivered for processing mln. ton	26,3	27,4	X	X
Gross grain yield, m/ln ton	30 - 40	31,25	39,5	39,2
Budget incomes due to privatisation, UAH mln	2772	2953	6402	3706

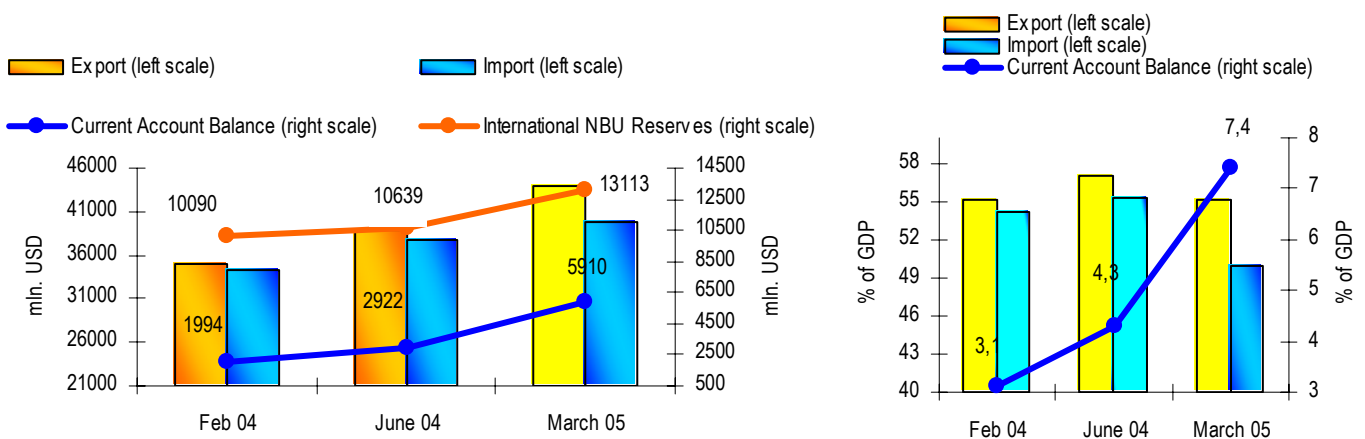
FORECAST OF MACROECONOMIC INDICATORS FOR 2005

In spite of the substantial slow down of economic growth in the beginning of the year, the majority of forecasting organizations improved their forecasts for 2005. The change of political elite will have a positive impact on the development of the country, according to the experts. Consensus estimation of the real GDP growth is 8% (variation from 6,5 to 12,2), the previous forecast (June 2004) was 7,7%.

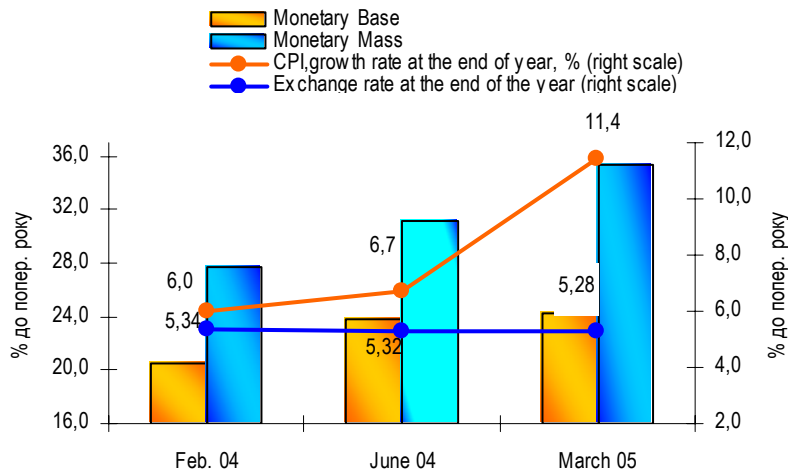
Consensus forecast of GDP was improved due to improved forecast of such component of internal demand as final consumption expenses of the households. Consensus estimate of their real growth is 9,5%, the previous was 8,7% (June 2004). This means that independent experts tend to believe in social orientation of the new Government policy. At the same time, investment forecasts for 2005 have been aggravated, the consensus forecast is 12%, the previous was 12,1%. The investment pause will be caused by uncertainty in the beginning of the year regarding the state policy and privatisation.

One of the factors of economic growth in 2005 will be external demand. Consensus estimation of export of goods and services improved and is equal to US\$ 44022 million. In spite of some deceleration of growth in the main trade partners, external conjuncture on the world markets will remain favourable, according to the experts. Positive consequences for external trade development in 2005 are also forecasted due to Ukraine's expected status of market economy. The forecast of positive current account balance also improved significantly, up to 7.4% of GDP.

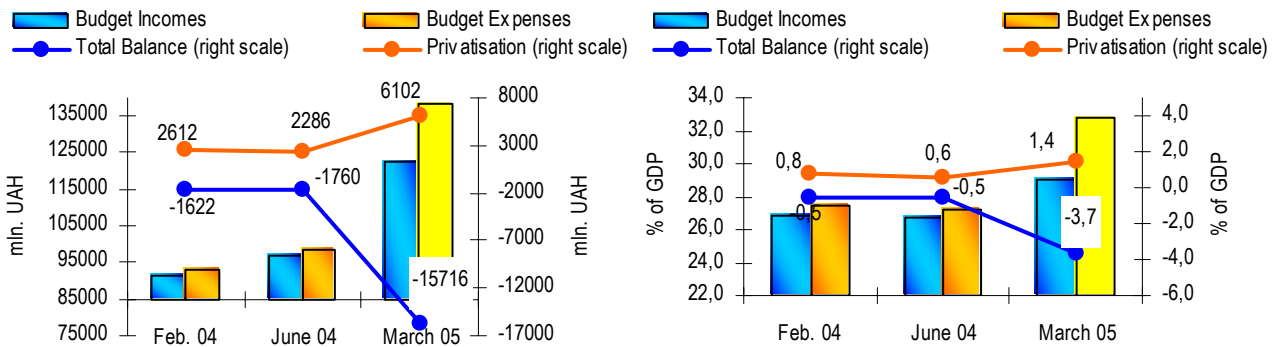

As always in the beginning of the year, experts have revised the forecasted values of monetary aggregates. Monetary policy for 2005 is expected to mainly focus on price stability, also by the means of moderate hryvna revaluation. Consensus estimation of monetary base increased by 6.3% and equals to 66783 mln. UAH, monetary mass by 0.011 and equals to 170355 mln. UAH.

Neither the hryvna revaluation tendency (consensus forecast of the average annual exchange rate is 5.29 UAH/USD versus 5.32 in June 2004 forecast), nor restriction of monetary aggregates growth, is able to retain the dynamics of prices in simple digits frames, according to the experts. Consensus forecast of consumer prices index (December to December) substantially increased from 6.5% (June 2004) to 11.4%.

According to general improvement in forecast of the main indicators of economic and social development of Ukraine for 2005, consensus forecast of both budget incomes and expenses was increased. The expenses increase reflects significant social payments, thus the budget deficit forecast is higher. Consensus forecast of the budget incomes is 29% to GDP, the expenses is 32.8% to GDP, the deficit is 3.7% to GDP. The privatisation volumes forecast increased only by 0.8% and is 1.4% of GDP. According to the experts, this means that the budget deficit will be financed mainly by the borrowing.

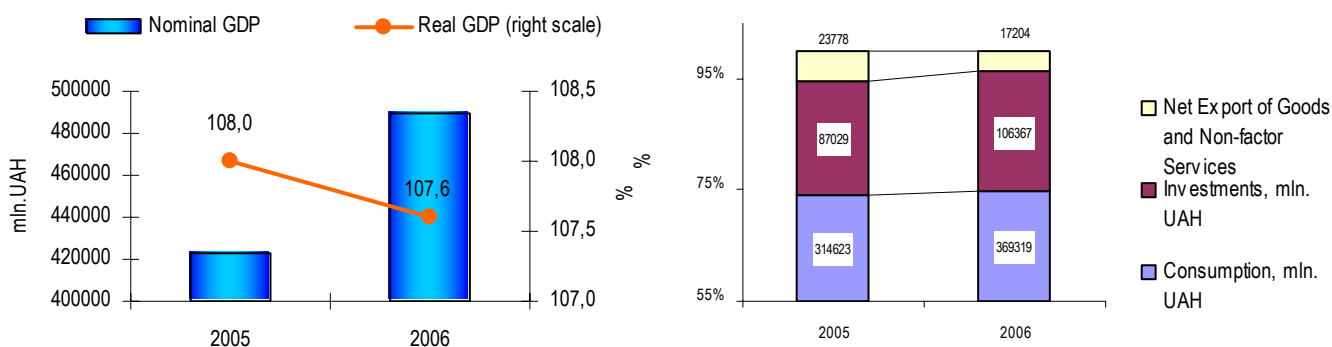
Main forecasts in the social sector have been improved: minimal wages and pensions are expected to increase, additional workplaces to be created. Consensus estimation of the average wage is increased by 14.3% to 753 UAH and growth of real available population income is improved to 14.2% in 2005.

FORECAST OF MACROECONOMIC INDICATORS FOR 2006

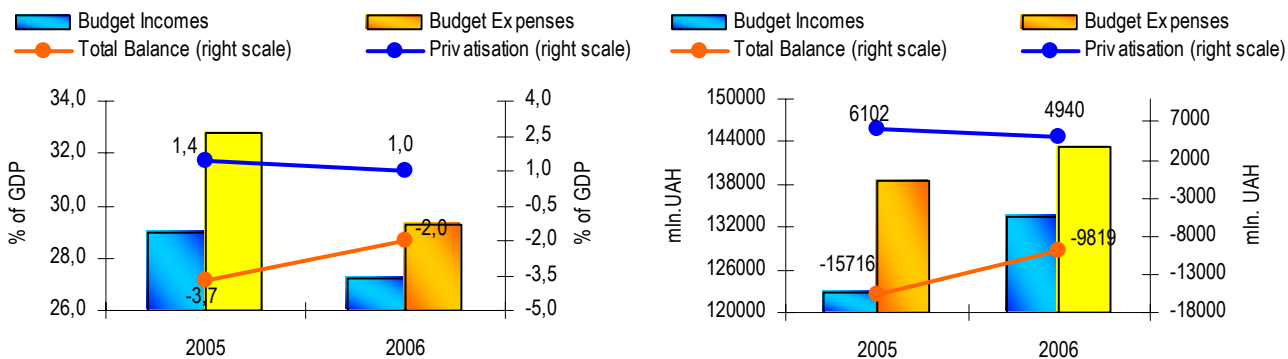
Consensus forecast for 2006 is presented for the first time.

One of the main factors to determine economic development in 2006 will be change in conditions of economic activity and competition level after Ukraine's joining WTO. According to the presented estimations and assumptions regarding maintaining favourable conjuncture on the foreign markets, change of the trade rules will lead to substantial decrease of export share in GDP comparing to import. This will lead to slow down in dynamics of economic growth, consensus GDP growth rate in 2006 will be equal to 107,6%.

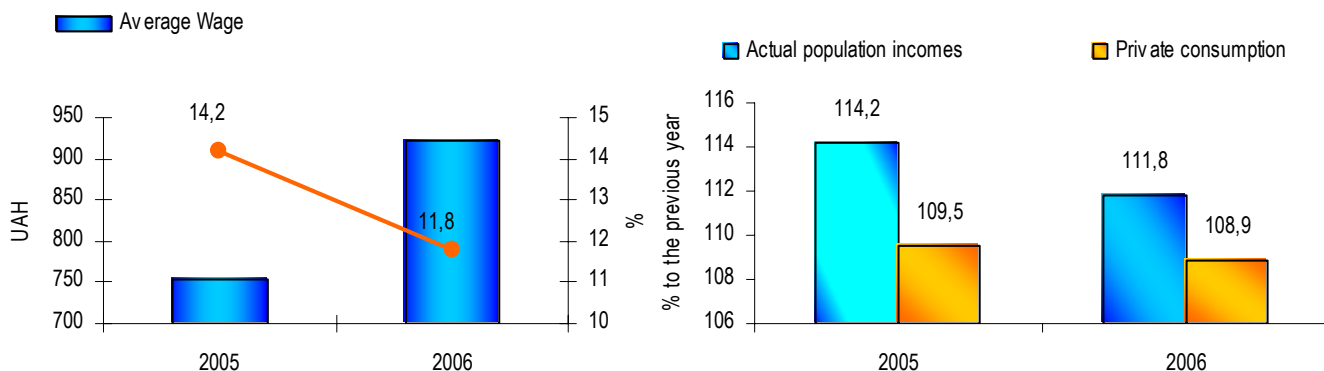

Most forecasting organizations expect increase in the level of monetisation of the economy. The main directions of monetary policy will be strengthening hryvna (the average annual exchange rate in 2006 is forecasted at 5.25 UAH/USD) and keeping inflation in the simple digits frame.

In 2006 the budget deficit is forecasted at the level of 2%. Both incomes and expenses of the budget will be reduced under condition of immutable rates of the main taxes.

Solving social problems will remain one of the main priorities of the social policy, according to the experts. Consensus forecast of the average wage is 921 UAH, which is 22.3% higher than the consensus forecast for 2005.

Among the main risks defined by the forecasting organisations for 2005 and 2006 are suspending of investment activity due to uncertain economic situation in the country. Also there is a possibility of worsening of foreign markets conjuncture, in particular on the market of metal, which may lead to decrease in export; sharp increase of world oil prices. Also increase in inflationary expectations of population may be a risk.

Table 2. Consensus Forecast for 2005 and 2006 (as of March 2005)

Indicator	2005	2006	2005		2006	
	average		MIN	MAX	MIN	MAX
Real sector	<i>UAH million</i>					
Nominal GDP	422446	489773	415588	429834	464752	511562
Consumption	314623	369319	299520	328093	343526	393885
Private	244514	287235	233288	265800	267994	300000
Government	71580	82842	60800	79971	68600	97820
Investments	87029	106367	77830	93200	97567	113357
Gross accumulation of the fixed capital	86423	101105	81398	92800	95913	110000
private capital	72901	89414	66486	79447	81061	95812
official capital	13874	15299	7857	18644	9941	20634
Net export of goods and non-factorial services	23778	17204	16200	31770	5100	31374
Gross national savings	109792	122858	100716	121352	109936	129214
	<i>Index, year to year</i>					
Real GDP	108,0	107,6	106,5	112,2	105,0	111,6
Consumption	109,5	108,9	107,3	113,5	105,4	114,8
Private	110,6	109,6	108,0	114,6	107,7	112,0
Government	104,3	104,3	100,5	110,1	102,4	107,8
Investments	112,0	112,0	106,5	126,0	107,1	118,0
Inflation	<i>Index</i>					
Deflator of the GDP (annual average)	112,9	107,9	107,7	114,8	103,8	111,3
Consumer price index (annual average)	113,8	108,9	113,5	114,2	107,0	110,8
Dec. versus Dec. of the previous year	111,4	107,2	111,0	112,0	105,0	109,9
Producer price index (annual average)	116,0	109,7	113,3	117,8	105,8	113,3
Dec. versus Dec. of the previous year	111,2	107,5	107,0	116,7	105,0	110,8
External Economic Sector	<i>USD million</i>					
Account of current transactions	5910	4473	3490	7970	2475	6135
Volume of export of goods and services	44022	48177	41535	47575	44223	55662
Volume of import of goods and services	39842	45571	38880	41791	42514	49732
Income balance	-626	-633	-760	-500	-800	-480
Official transfers (net value)	2356	2500	1800	2700	1900	2900
Balance account of capital transactions	-1850	-1280	-1850	-1850	-1280	-1280
Foreign direct investment	1780	2133	1300	2500	1800	3000
External Economic Sector	<i>% of the GDP</i>					

Account of current transactions	7,4	4,8	4,3	10,0	2,6	6,7
Volume of export of goods and services	55,1	51,6	51,3	58,6	43,8	57,6
Volume of import of goods and services	49,9	48,8	48,1	51,4	42,1	52,6
Income balance	-0,8	-0,7	-0,7	0,9	-0,6	0,8
Official transfers (net value)	3,0	2,7	0,0	3,4	0,0	3,1
Balance account of capital transactions	-2,3	-1,4	-2,3	-2,3	-1,4	-1,4
Foreign direct investment	2,2	2,3	2,0	3,1	2,0	3,3
Exchange rate, UAH/USD						
Average rate	5,29	5,25	5,29	5,30	5,22	5,27
End of period	5,28	5,25	5,25	5,30	5,20	5,30
Consolidated Budget				<i>UAH million</i>		
All incomes	122684	133449	105000	149909	125000	138030
All expenses	138400	143268	118000	174569	135000	150683
Total balance	-15716	-9819	-24660	-11505	-13367	-6090
Privatisation	6102	4940	5024	8560	4570	5200
Consolidated Budget				<i>UAH million</i>		
All incomes	29,0	27,2	24,9	36,4	25,9	28,0
All expenses	32,8	29,3	28,0	42,4	28,1	29,6
Total balance	-3,7	-2,0	-6,0	-0,7	-2,6	-0,5
Privatisation	1,4	1,0	1,2	2,0	0,9	1,1
Money and credit						
Monetary aggregate (as of the end of period), mln UAH	66783	82765	57166	72477	71457	91237
Dec. versus Dec. of the previous year, %	24,2	23,9	22,7	35,0	19,0	26,0
Monetary aggregate (M3) (as of the end of period), mln UAH	170355	221216	164717	176121	215000	228958
Dec. versus Dec. of the previous year, %	35,4	29,9	31,0	40,0	25,0	30,0
Weighted average rate of commercial banks' credits of in the national currency, %, as of the end of period	18,3	16,7	18,0	18,5	16,5	17,0
NBU International Reserve, US\$ mln	13113	15757	11400	14800	15000	17825
Social indicators						
Population, thousands persons,	47,14	46,83	47,10	47,25	46,70	46,90
changes in % versus previous year	99,5	99,3	99,4	99,6	99,2	99,3
Averaged wage of workers, UAH	753	921	710	788	850	960
Actual incomes of population, mlrd UAH	273,52	326,77	263,55	285,98	323,28	330,23
Actual incomes of population, % changes versus the previous year	14,2	11,8	8,0	19,8	7,7	15,3

Table 3. Dynamics of the consensus forecast for 2005 (February 2004 – March 2005)

Indicator	Consensus forecast for 2005 as of					
	Feb 2004	June 2004	Deviation (June04/Feb04)	March 2005	Deviation (Mar05/June04)	Deviation (Mar05/Feb04)
Real sector, UAH mln						
Nominal GDP	340 057	363 070	6,8	422 446	16,4	24,2
Consumption	261 314	275 858	5,6	314 623	14,1	20,4
Investment	74 546	78 116	4,8	87 029	11,4	16,7
Net export of goods and non-factorial services	4 821	9 063	+4,2 mlrd. UAH	23778	+14,7mlrd. UAH	+19 mlrd.UAH
Gross national savings	86 957	95 386	9,7	109 792	15,1	26,3
<i>Index, year to year</i>						
Actual GDP	106,5	107,7	+1,2 p.p.	108,0	+0,3 p.p.	+1,5 p.p.
Consumption	106,9	108,7	+1,8 p.p.	109,5	+0,8 p.p.	+2,6 p.p.
Investment	110,9	112,1	+1,2 p.p.	112,0	-0,1 p.p.	-1,1 p.p.
Inflation, index						
Consumer price index (annual average)	106,0	106,4	+0,4 p.p.	113,8	+7,4 p.p.	+7,8 p.p.
Dec. versus Dec. of the previous year	106,0	106,5	+0,5 p.p.	111,4	+4,9 p.p.	+5,4 p.p.
Producer price index (annual average)	106,5	106,7	+0,2 p.p.	116,0	+9,3 p.p.	+9,5 p.p.
Dec. versus Dec. of the previous year	106,1	108,8	+2,7 p.p.	111,2	+2,4 p.p.	+5,1 p.p.
Foreign Economic Sector, USD mln						
Account of current transactions	1 994	2 922	+928 mln.\$	5 910	+2988 mln.\$	+3916 mln.\$
Volume of export of goods and services	35 006	38 933	11,2	44 022	13,1	25,8
Volume of import of goods and services	34 337	37 679	9,7	39 842	5,7	16,0
Direct foreign investments	1 433	1 522	+89 mln.\$	1 780	+258 mln.\$	+347 mln.\$
Foreign Economic Sector, % GDP						
Account of current transactions	3,1	4,3	+1,2 p.p.	7,4	+3,1 p.p.	+4,3 p.p.
Volume of export of goods and services	55,1	57,0	+1,9 p.p.	55,1	-1,9 p.p.	0 p.p.
Volume of import of goods and services	54,1	55,2	+1,1 p.p.	49,9	-5,3 p.p.	-4,2 p.p.
Direct foreign investments	2,3	2,2	-0,1 p.p.	2,2	0 p.p.	-0,1 p.p.
Rate of exchange, UAH/USD						
Average	5,35	5,32	-0,6	5,29	-0,6	-1,2
End of period	5,34	5,32	-0,4	5,28	-0,8	-1,1
Consolidated Budget, UAH million						
All incomes	91 559	96 888	5,8	122 684	26,6	34,0
All expenses	93 181	98 648	5,9	138 400	40,3	48,5
Total balance	-1 622	-1 760	-138 mln.UAH	-15 716	-14 mlrd.UAH	-14,1 mlrd.UAH
Privatisation	2 612	2 286	-326 mln.UAH	6 102	+3,8 mlrd.UAH	+3,5 mlrd.UAH
Consolidates Budget, % of the GDP						
All incomes	26,9	26,7	-0,2 p.p.	29,0	+2,3 p.p.	+2,1 p.p.
All expenses	27,4	27,2	-0,2 p.p.	32,8	+5,6 p.p.	+5,4 p.p.
Total balance	-0,5	-0,5	0 p.p.	-3,7	-3,2 p.p.	-3,2 p.p.
Privatisation	0,8	0,6	-0,2 p.p.	1,4	+0,8 p.p.	+0,6 p.p.

Money and credit						
Monetary aggregate (as of the end of period), mln UAH	59 216,8	62 813	6,1	66 783	6,3	12,8
Dec. versus Dec. of the previous year, %	20,5	23,8	+3,3 p.p.	24,2	+0,4 p.p.	+3,7 p.p.
Monetary aggregate (M3) (as of the end of period), mln UAH	155	170	9,3	170 355	0,011	9,3
Dec. versus Dec. of the previous year, %	798,4	336	+3,5 p.p.	35,4	+4,2 p.p.	+7,7 p.p.
Average wage of workers, UAH	27,7	31,2	-3,4	442,0	7,1	

Methodological Explanations to Tables 2 and 3

- The aggregated nominal values were calculated as a simple averaged value of the sum of the relevant indicators' values presented by all participants.
- In order to equalize the averaged consensus values of the aggregated nominal values with the sum of their components, the averaged values of structural indicators (such as, for example, consumption and investments) were calculated indirectly with the help of certain shares of these components in the aggregated values. For example, if an average weight of consumption in the GDP is known, then nominal value of consumption is equal to the product of this weight and the value of the averaged consensus GDP calculated as a simple average.
- Indexes were calculated as a simple average of the sum of the relevant indicators presented by all participants.
- The average values of the indicators being forecasted as percentage of the GDP (particularly, indicator of the external sector and budget) were calculated as a ratio of the averaged nominal value of the indicator to the relevant average GDP value. The indicators forecasted in US dollars were calculated as a percentage of the GDP on the base of averaged annual exchange rate.
- Growth rates of the monetary aggregates within the forecast for 2005 as of March 2005 were calculated as the ratio of the simple averaged nominal value from individual forecasted indicators, presented by the participants, to the actual value of the relevant indicator for 2004, and for 2006 as the ratio of the simple averaged nominal value from individual forecasted indicators presented by the participants, to the relevant forecasted indicator for 2005.
- Average balance of the current account operations calculated as the sum of average values of the articles of the accounts. Average values of budget deficit / profit calculated as the difference between the average meanings of income and expenses.

During preparation of the consensus forecast the organisations provided the following materials:

- Forecast assumptions regarding the policy trends in 2005-2006 and some quantity exogenous parameters of development;
- Forecast of the main macroeconomic indicators for 2005 and 2006;
- Additional textual explanations of some organisations regarding the forecast assumptions.